

Ministru kabineta rīkojums Nr.169

Rīgā 2015.gada 1.aprīlī (prot. Nr.12 25.§)

Par Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādņem 2015.-2020.gadam

1. Atbalstīt Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam (turpmāk - pamatnostādnes).
2. Noteikt Tieslietu ministriju par atbildīgo institūciju pamatnostādņu īstenošanā, bet par līdzatbildīgajām institūcijām - Aizsardzības ministriju, Ekonomikas ministriju, Finanšu ministriju, Iekšlietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Kultūras ministriju, Satiksmes ministriju un Zemkopības ministriju. Minētās institūcijas atbilstoši kompetencei nodrošina pamatnostādņēs noteikto uzdevumu īstenošanu.
3. Jautājumu par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu pamatnostādņēs paredzēto pasākumu īstenošanai 2017. gadā 78 320 *euro* apmērā (tai skaitā Finanšu ministrijai 4 000 *euro* apmērā, Tieslietu ministrijai 35 420 *euro* apmērā, Kultūras ministrijai 30 900 *euro* apmērā un Iekšlietu ministrijai 8 000 *euro* apmērā), 2018. gadā 41 820 *euro* apmērā (tai skaitā Finanšu ministrijai 4 000 *euro* apmērā, Tieslietu ministrijai 12 420 *euro* apmērā, Kultūras ministrijai 17 400 *euro* apmērā un Iekšlietu ministrijai 8 000 *euro* apmērā) un 2019. gadā 25 320 *euro* apmērā (tai skaitā Finanšu ministrijai 4 000 *euro* apmērā, Tieslietu ministrijai 12 420 *euro* apmērā, Kultūras ministrijai 900 *euro* apmērā un Iekšlietu ministrijai 8 000 *euro* apmērā) izskatīt Ministru kabinetā likumprojekta "Par valsts budžetu 2016. gadam" un likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018. gadam" sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu priekšlikumiem jaunajām politikas iniciatīvām atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām.

4. Tieslietu ministrijai, saskaņojot ar iesaistītajām ministrijām, sagatavot un noteiktā kārtībā iesniegt pieteikumu starpnozaru jaunās politikas iniciatīvai pamatnostādnēs paredzēto pasākumu īstenošanai atbilstoši šā rīkojuma 3. punktam.

5. Pamatnostādņu īstenošanā iesaistītajām institūcijām katru gadu, sākot ar 2016. gadu, līdz 1. decembrim iesniegt Tieslietu ministrijā pārskatu par pamatnostādnēs paredzēto darbības rezultātu izpildi.

6. Tieslietu ministram iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu:

6.1. līdz 2018. gada 1. maijam - par pamatnostādņu īstenošanu 2015.-2017. gadā;

6.2. līdz 2021. gada 1. oktobrim - par pamatnostādņu īstenošanu 2018.-2020. gadā un nepieciešamību sagatavot attīstības plānošanas dokumentu nākamajam periodam.

Ministru prezidente *Laimdota Straujuma*

Tieslietu ministrs *Dzintars Rasnačs*

(Ministru kabineta
2015.gada 1.aprīļa
rīkojums Nr.169)

Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015.-2020.gadam

(Informatīvā daļa)

Satura rādītājs

Lietoto saīsinājumu saraksts

1. Informācija par pamatnostādņu izstrādi

2. Intelektuālā īpašuma tiesību politikas pamatprincipi

3. Intelektuālā īpašuma tiesību politikas mērķi

4. Pamatnostādņu sasaiste ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem

5. Situācijas raksturojums intelektuālā īpašuma tiesību jomā

5.1. Iepriekšējā perioda pamatnostādņu izpildes izvērtējums

5.2. Esošās situācijas raksturojums

6. Problēmu formulējums, kuru risināšanai nepieciešams īstenot noteiktu valdības politiku un *ex ante* ietekmes novērtējums

6.1. Nacionālā normatīvā regulējuma pilnveidošana attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un pārvaldību

6.2. Nepilnības sabiedrības un uzņēmēju izglītības un informēšanas jomā

6.3. Nepilnības izgudrotājdarbības veicināšanas jomā

6.4. Pētījumu trūkums intelektuālā īpašuma tiesību jomā

6.5. Trūkumi cīņai ar pirātismu internetā

7. Pamatnostādnēs paredzēto uzdevumu un pasākumu plāns

A. Sakārtots nacionālais normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā

B. Sabiedrības izpratnes par intelektuālā īpašuma tiesībām pilnveidošana, panākot šo tiesību ievērošanu

C. Izgudrotājdarbības veicināšana

D. Pētījumu veikšana intelektuālā īpašuma tiesību jomā

E. Efektīva pirātisma novēršana un apkarošana internetā

8. Mērķu un rezultātu, to rezultatīvo rādītāju hierarhija

A. Sakārtots nacionālais normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā

B. Intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos informēta sabiedrība

C. Izgudrotājdarbības veicināšana

D. Pētījumu veikšana intelektuālā īpašuma tiesību jomā

E. Efektīva pirātisma novēršana un apkarošana internetā

9. Ietekmes uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem novērtējums

10. Pārskatu sniegšanas un novērtēšanas kārtība

Lietoto saīsinājumu saraksts

ĀM Ārlietu ministrija;

AiM Ekspertu grupa Aizsardzības ministrijas ekspertu grupa intelektuālā īpašuma tiesību jomā, kas izveidota ar Ministru prezidenta 2006.gada 3.augusta rīkojumu Nr.388 "Par ekspertu grupu intelektuālā īpašuma tiesību jomā";

EM Ekonomikas ministrija;

ES Eiropas Savienība;

FM Finanšu ministrija;

FTP failu transporta protokols;

GKrPP ENAP Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde;

ĢP Ģenerālprokuratūra;

IeM Iekšlietu ministrija;

IT informācijas tehnoloģijas;

IzM Izglītības un zinātnes ministrija;

KM Kultūras ministrija;

Latvija2030 Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam;

LIAA Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra;

LTRK Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera;

MVU mazie un vidējie uzņēmumi;

NAP2020 Nacionālās attīstības plāns 2014.-2020. gadam;

NVO nevalstiskās organizācijas;

Piemērošanas direktīva Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu;

PV Patentu valde;

SM Satiksmes ministrija;

TM Tieslietu ministrija;

TRIPS Marakešas līguma par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu Pielikums 1C - Līgums par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām (1998.gada 17.decembris);

VID Valsts ieņēmumu dienests.

1. Informācija par pamatnostādņu izstrādi

"Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015. - 2020. gadam" ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas valdības politikas pamatprincipus, mērķus un rīcības virzienus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībā un nodrošināšanā turpmākajiem pieciem gadiem un iezīmē arī nozares ilgtermiņa attīstības virzienus.

Deklarācijā par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību kā viens no uzdevumiem ir noteikta patentu pieteikumu reģistrācijas procedūru vienkāršošana un paātrināšana, vienlaikus nodrošinot intelektuālā īpašuma tiesību efektīvu aizsardzību. Ņemot vērā minēto, politikas plānošanas dokuments "Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015. - 2020. gadam" identificē intelektuālā īpašuma tiesiskā regulējuma nepilnības un nosaka virzienus tā pilnveidošanai. Šīs pamatnostādnes ir izstrādātas, pamatojoties uz attīstības plānošanas dokumenta "Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2008. - 2012. gadam" 7. punktā iekļauto turpmākās rīcības plāna otro posmu. Pamatnostādnes izstrādāja TM. Pamatnostādņu projekts apspriests Ekspertu grupā. Ekspertu grupā piedalījās pārstāvji no PV, ĢP, Rektoru padomes, Augstākās tiesas, Valsts policijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, EM, IzM, ĀM, VID, Zemkopības ministrijas, KM, kā arī pārstāvji no NVO un augstskolām.

Pamatnostādnēs ietvertie uzdevumi un pasākumi turpmākai rīcībai ir izstrādāti ņemot vērā Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.1DP/1.5.1.2.0/08/IPIA/SIF/001 "Administratīvā sloga samazināšana un administratīvo procedūru vienkāršošana" ietvaros veiktā pētījuma "Administratīvā sloga jautājumu pārskatīšana intelektuālā īpašuma aizsardzības nodrošināšanai" rezultātus.

2. Intelektuālā īpašuma tiesību politikas pamatprincipi

Intelektuālā īpašuma tiesību nodrošināšana un aizsardzība tiek balstīta uz šādiem pamatprincipiem:

- 1) attīstība - jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādes un ražošanas attīstības iespējas;
- 2) sadarbība - valsts institūciju un privāto institūciju savstarpējā sadarbībā, sadarbība starp pētniecību un uzņēmējdarbību;
- 3) izpratne - informētība intelektuālā īpašuma tiesību jomā, tai skaitā informētība par intelektuālā īpašuma tiesību pielietojumu savu tiesību aizsardzībā.

3. Intelektuālā īpašuma tiesību politikas mērķi

Vīzija - attīstīta intelektuālā īpašuma tiesību joma, ko nodrošina intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos izglītota sabiedrība, tiesībsargājošo institūciju apmācība intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā, jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādes un ražošanas attīstība¹, efektīva un sabiedrībai viegli pieejama intelektuālā īpašuma aizsardzība, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu intelektuālā īpašuma tiesību jomā uzlabošana.

Pamatojoties uz politikas pamatprincipiem, tiek izvirzīts šāds politikas mērķis - indivīda (autors, izgudrotājs, kas rada intelektuālo īpašumu) darbība un uzņēmējdarbība ar augstāko pievienoto vērtību intelektuālā īpašuma tiesību jomā, intelektuālā īpašuma jomā izglītota sabiedrība un paaugstināts novitāšu aizsardzības līmenis.

Lai sasniegtu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības politikas mērķi, tiek izvirzīti šādi apakšmērķi:

1. Sakārtots nacionālais normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā - novērsti trūkumi un neprecizitātes normatīvajos aktos attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. Līdz ar to tiek sakārtots normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā, nodrošinot efektīvu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu;
2. Sabiedrības izpratnes par intelektuālā īpašuma tiesībām pilnveidošana, panākot šo tiesību ievērošanu, kā rezultātā samazinās intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu skaits, un paaugstinās intelektuālā īpašuma tiesību nozīme sabiedrībā, tādējādi var sekmīgāk attīstīties indivīda prasmes, kā arī uzņēmējdarbības vide;
3. Attīstīta izgudrotājdarbība - palielināta inovāciju nozīme sabiedrībā, kas veicina ekonomisko attīstību;
4. Pētījumi intelektuālā īpašuma tiesību jomā, tai skaitā, citu valstu likumu, kas noteic tiesisko regulējumu intelektuālā īpašuma tiesību jomā un to piemērošanas analīze. Tādējādi tiek noskaidrota Latvijā pastāvošā situācija intelektuālā īpašuma tiesību jomā un veikts tās salīdzinājums ar citām Eiropas un pasaules valstīm. Pētījumu izmantošana intelektuālā īpašuma tiesību jomas aizsardzības tālākai attīstībai, kā rezultātā uzlabojas uzņēmējdarbības vide;
5. Efektīva pirātisma novēršana un apkarošana internetā - izstrādāts pētījums un, pamatojoties uz to, visaptverošs rīcības plāns, kas ietver pasākumu kopumu attiecībā uz pirātisma apkarošanu un novēršanu digitālā vidē.

4. Pamatnostādņu sasaiste ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem

Pamatnostādnēm ir sasaite ar vairākiem attīstības plānošanas dokumentiem un tajos izvirzītajām prioritātēm, kas ietver ar uzņēmējdarbības vides uzlabošanu saistītos jautājumus:

- ES izaugsmes stratēģijā *Europe 2020* paredzētā nepieciešamība pilnveidot atbalstu pētniecībai un inovācijām līdz inovatīvās idejas tiek pārvērstas precēs un pakalpojumos, tādējādi radot kopējo izaugsmi un jaunas darbavietas, kā arī dzīves kvalitātes uzlabošana un rūpnieciskās bāzes stiprināšana (kā daļa no *Europe 2020* pamatiniciatīvas) rūpnieciskās politikas globalizācijas laikmetā, uzlabojot intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanas apstākļus, patentu sistēmas reforma Eiropā, preču zīmju sistēmas modernizācija, visaptveroša autortiesību digitālā vienotā tirgus ietvara radīšana, koncentrēšanās uz papildu aizsardzības problēmjautājumiem attiecībā uz nemateriālajām vērtībām, ciešāka cīņa pret viltošanu un pirātismu, tādējādi sniedzot iespēju lielajiem uzņēmumiem un MVU konkurēt globālā mērogā² ir tās prioritātes, kas saistāmas ar intelektuālā īpašuma aizsardzību;

- NAP2020 ir galvenais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, kura mērķis ir tautsaimniecības attīstība un kas paredz pasākumus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošanai, tai skaitā radot jaunus inovatīvus un radošus, globālajā tirgū konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus, nosakot, ka fundamentālās un lietišķās zinātnes un pētniecības potenciāla atjaunošanas un attīstības ietvaros ir jāizstrādā intelektuālā īpašuma aizsardzības transakcijas un finansēšanas sistēma, kā arī paredzot vienotas IT platformas izveidi, ar mērķi modernizēt patentu, preču zīmju un dizainparaugu reģistrācijas un datu apstrādes sistēmas;

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam ietvertās prioritātes: laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, inovatīva un efektīva ekonomika, kā arī ieguldījumi cilvēkkapitālā, un šīs prioritātes ir saistāmas ar intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību;

- Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam vērstas uz nepieciešamību noteikt galvenos industriālās politikas virzienus, ņemot vērā esošās attīstības tendences, globālos izaicinājumus un nozaru potenciālās iespējas virzībā uz augstākas pievienotās vērtības produktu ražošanu, tādējādi nodrošinot inovatīvu un efektīvu ekonomiku, kas ir saistīts ar intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību.

5. Situācijas raksturojums intelektuālā īpašuma tiesību jomā

5.1. Iepriekšējā perioda pamatnostādņu izpildes izvērtējums

Situācijas raksturojums sniegts par laika posmu no 2008. līdz 2012.gadam, ņemot vērā pamatnostādnēs iekļauto uzdevumu realizētāju sniegto informāciju par uzdevumu īstenošanu. Kopumā pamatnostādnēs 2008. līdz 2012.gadam tika izvirzīti 38 uzdevumi.

5.1.1. 2008.gadā pilnībā tika izpildīti 7 uzdevumi; 8 uzdevumi bija pastāvīgi veicami arī turpmākajos pamatnostādņu īstenošanas gados.

2008.gadā veiksmīgi tika realizēti pamatnostādnēs rīcības pamatvirzienā "Izpratnes veicināšana par intelektuālā īpašuma tiesībām. Izglītības pilnveidošana" noteiktie uzdevumi:

1) intelektuālā īpašuma jautājumi tika iekļauti Izglītības satura un eksaminācijas centra veidotajos mācību priekšmetu standartu projektos, kā

arī pedagogu tālākizglītības programmās tika iekļautas tēmas, kas saistītas ar intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību (kopumā intelektuālā īpašuma tiesību jautājumi tika iekļauti četru mācību priekšmetu standartos);

2) tika uzsāktas sarunas ar Latvijas Republikas augstāko mācību iestāžu pārstāvjiem par iespēju iekļaut jaunas mācību programmas intelektuālā īpašuma tiesību jomā augstskolu studentiem;

3) 35 augstskolās un koledžās šajā periodā 135 programmu ietvaros tika īstenoti 55 studiju kursi, kuros iekļautas tēmas par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jautājumiem;

4) attiecībā uz pirmsskolas vecuma bērnu iepazīstināšanu ar intelektuālā īpašuma tiesībām rezultāts sasniegts daļēji, jo jaunu materiālu sagatavošana un publicēšana, kā arī jau sagatavoto materiālu publicēšana nebija iespējama finansējuma trūkuma dēļ.

5) 2008.gadā ir organizētas tiesnešu, VID amatpersonu, muitas iestāžu darbinieku apmācības, kā arī kopīgi apmācības kursi tiesnešiem, prokuroriem un policijas darbiniekiem.

2008.gadā trīs uzdevumi tika izpildīti daļēji. Šajā laika periodā netika pabeigti TM un ĢP sadarbības projekti par normatīvā regulējuma pilnveidošanu Krimināllikumā un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā attiecībā uz sankcijām par autortiesību un blakustiesību pārkāpumiem.

5.1.2. Pamatnostādņu īstenošanas periodā 2009. un 2010.gadā pilnībā tika izpildīti 8 uzdevumi; 17 uzdevumi tika izpildīti, bet to izpilde paredzēta arī turpmākajos gados; 2 uzdevumi tika izpildīti daļēji, bet to izpilde paredzēta arī turpmākajos gados; 5 uzdevumi tika izpildīti daļēji finansējuma trūkuma dēļ; 5 uzdevumi netika izpildīti finansējuma trūkuma dēļ (no tiem 2 uzdevumu izpilde ir paredzēta arī turpmākajos gados); 3 uzdevumi netika izpildīti, jo netika gūta mērķauditorijas atsaucība.

2009.gadā veiksmīgi turpinājās pamatnostādnēs rīcības pamatvirzienā "Izpratnes veicināšana par intelektuālā īpašuma tiesībām. Izglītības pilnveidošana." noteiktā uzdevuma realizācija - intelektuālā īpašuma tiesību jautājumi tika iekļauti septiņos mācību priekšmetu standartos (politikas un tiesību, biznesa, ekonomisko pamatu, informātikas, vizuālās mākslas, mūzikas, literatūras). Līdz ar to pamatnostādnēs izvirzītais darbības rezultāts tika sasniegts pilnībā.

Tā kā intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībā iesaistīto personu (prokurori, muitas un policijas darbinieki) apmācība pamatnostādnēs tika noteikta kā pastāvīgi īstenojams uzdevums, 2009. un 2010.gadā tika veikta šo personu apmācība. Veiksmīgi norisinājās VID amatpersonu un Valsts policijas apmācību organizēšana, kopumā pārskata periodā apmācot 471 VID amatpersonas. Valsts policijas amatpersonas piedalījās gan nacionālo institūciju, gan starptautisko institūciju organizētajos semināros un pieredzes apmaiņas pasākumos. Daļēji sasniegti darbības rezultāti attiecībā uz prokuroru apmācību un kopīgo apmācību kursu organizēšanu tiesnešiem, prokuroriem un policijas darbiniekiem. Finansējuma trūkuma dēļ šīs apmācības netika veiktas visos plānotajos reģionos.

Attiecībā uz rīcības pamatvirzienu "Izpratnes veicināšana par intelektuālā īpašuma tiesībām. Sabiedrības informēšana." tika papildināts informācijas krājums intelektuālā īpašuma jomā PV departamentā "Patentu tehniskā bibliotēka". Ierobežoti pieejamā finansējuma dēļ krājums netika papildināts tādā apmērā, kā to noteica pamatnostādnēs iekļautais pasākumu plāns.

Rīcības pamatvirziena "Izgudrotājdarbības veicināšana" ietvaros sasniegti plānotie darbības rezultāti attiecībā uz šajā periodā plānotajiem pasākumiem - apmācību kursu programmu izstrādi, konsultāciju un pakalpojumu iespēju paplašināšanu.

Attiecībā uz rīcības pamatvirzienu "Sadarbības sistēmas pilnveidošana starp valsts un privātajām institūcijām" situācija valstī tika būtiski uzlabota, un ievērojami tika veicināta muitas iestāžu un uzņēmēju savstarpējā uzticēšanās un sadarbība, kas ir īpaši svarīgi, jo tiesību pārkāpumu konstatēšana lielā mērā ir atkarīga no valsts un privātpersonu sadarbības. Šā rīcības pamatvirziena ietvaros tika nodrošināta brīva bezmaksas piekļuve preču zīmju un dizainparaugu datubāzei tiešsaistē no PV mājas lapas. 2010.gadā tika nodrošināta PV oficiālā izdevuma Patentu valdes oficiālais vēstnesis "Patenti un preču zīmes" publicēšana un pieejamība elektroniskā formātā PV mājas lapā, nodrošinot ikvienam bezmaksas piekļuvi ziņām no PV uzturētiem reģistriem un citai noderīgai informācijai.

Tika sasniegts darbības rezultāts attiecībā uz plānošanas periodu rīcības pamatvirzienā "Policijas kapacitātes palielināšana saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību" iekļautajiem uzdevumiem. Šā rīcības pamatvirziena ietvaros palielinājās veikto reidu skaits.

Rīcības pamatvirzienā "Sadarbības sistēmas pilnveidošana starp valsts un privātajām institūcijām" ir nodrošināta piekļuve informācijai par spēkā esošajiem korporatīvajiem un citiem līgumiem, kas dod iespēju komersantiem un organizācijām izmantot komerciāla statusa datorprogrammas.

Pieci uzdevumi finansējuma trūkuma dēļ tika izpildīti daļēji, tie ietilpst rīcības pamatvirzienos "Izglītības pilnveidošana", "Izgudrotājdarbības veicināšana" un "Sadarbības uzlabošana intelektuālā īpašuma tiesību jomā. Informācijas apmaiņa starp tiesību aizsardzības iestādēm".

Pieci uzdevumi netika izpildīti finansējuma trūkuma dēļ. Finansējuma trūkuma dēļ netika izveidota intelektuālā īpašuma mājas lapa www.intelektualais-ipasums.lv, taču informācija, kuru tika plānots ievietot šajā mājas lapā, pieejama TM mājas lapā www.tm.gov.lv, tomēr tas nav uzskatāms par pietiekamu. Rīcības virzienā "Pētījumu veikšana intelektuālā īpašuma jomā" netika sasniegts neviens darbības rezultāts finansējuma trūkuma un ierobežotā darbinieku skaita dēļ. Netika veikts neviens no plānā paredzētajiem pētījumiem. Rīkotās aptaujas tiek uzskatītas par nenotikušām, jo tās neguva pietiekamu atsaucību.

17 uzdevumi, kas tika pabeigti 2009. un 2010.gada laikā, bet to izpilde plānota pastāvīgi visā pamatnostādņu plānošanas periodā, ietilpst sabiedrības izglītošanas un informācijas pieejamības nodrošināšanas rīcības pamatvirzienā.

5.1.3. Kopumā izpildei 2011. un 2012.gadā tika izvirzīti 10 uzdevumi. No šiem 10 uzdevumiem 7 uzdevumu izpilde tika paredzēta gan 2011.gadā, gan 2012.gadā. Pieci no septiņiem uzdevumiem tika izpildīti daļēji, bet 3 uzdevumu izpilde tika veikta pilnībā. Viens uzdevums, kura izpilde tika paredzēta 2011.gadā, netika izpildīts finansējuma trūkuma dēļ, bet no 2012.gadā paredzētajiem uzdevumiem kopumā netika izpildīti 2 uzdevumi. Tātad pavisam pārskata periodā ir 3 neizpildīti uzdevumi, no kuriem 2 uzdevumu izpilde bija paredzēta 2012.gadā, bet viena - 2011.gadā.

Šādi uzdevumi ir izpildīti pilnībā:

- 1) muitas darbinieku apmācības kursu organizēšana;

2) policijas darbinieku apmācības intelektuālā īpašuma tiesību jomā;

3) policijas kapacitātes palielināšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.

Lai gan ir sasniegts mērķis attiecībā uz apmācības kursu organizēšanu muitas un policijas darbinieku zināšanu papildināšanai un nostiprināšanai, tomēr, ņemot vērā, ka intelektuālā īpašuma tiesību nozares attīstība ir nepārtraukta, nepieciešams apmācības turpināt arī nākamajā plānošanas periodā. Apmācības kursu galvenais mērķis ir nodrošināt apmācāmās personas ar vispusīgu, aktuālu teorētisko informāciju, kas nepieciešama praksē, pildot profesionālos pienākumus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā. Nepieciešamība veikt apmācības izriet no apstākļa, ka:

1) pēdējo gadu laikā notiek bieža kadru maiņa gan policijā, gan muitas iestādēs. Aplūkojot projekta "Valsts policijas attīstības koncepcija 2013.-2020.gadam" iekļautos personāla un izglītības jautājumus, secināts, ka laika posmā no 2007. līdz 2011.gadam ir saglabājusies nemainīga tendence - no dienesta aizplūst vairāk personāla, nekā tiek pieņemts darbā.³ Personāla mainība kopumā vājina Valsts policijas darbību, jo amatpersonas dienesta gaitā gūst un uzkrāj pieredzi, apmeklēj dažādus profesionālās pilnveides kursus, bet jaunu darbinieku apmācībai atkal nepieciešami laika un finanšu resursi;

2) intelektuālā īpašuma tiesības ir strauji progresējošas, kā arī to regulējošajos normatīvajos aktos tiek veikti atbilstoši grozījumi. ES līmenī notiek regulārs darbs pie intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības uzlabošanas, tai skaitā arī saistībā ar muitas dienestu darbu. Muiža ir ES pirmais priekšpostenis aizsardzībai pret viltotiem ražojumiem, kas apdraud iedzīvotāju drošību un kaitē likumīgiem uzņēmumiem. Latvijai kā valstij ar robežu ar trešajām valstīm šis jautājums ir aktuāls. Lai nodrošinātu veiksmīgu tiesību aizsardzības iestāžu darbu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības īstenošanā, nepieciešams nodrošināt pastāvīgu darbinieku informētību un izglītību intelektuālā īpašuma jautājumos.

Līdz ar to nepieciešamība veikt policijas un muitas darbinieku apmācību saglabā savu aktualitāti arī turpmākajos gados. Lai veicinātu tiesībaizsardzības iestāžu savstarpējo sadarbību, noderīgi ir veidot kopējus apmācības kursus.

Veiksmīgi organizētas arī prokuroru apmācības, nodrošinot arī sadarbību ar ārvalstu organizācijām apmācību organizēšanā, taču neskatoties uz to, tomēr nav jūtama sistemātiska un mērķtiecīga prokuroru profesionālo zināšanu papildināšana regulāros apmācībasursos, līdz ar to būtu nepieciešams izstrādāt apmācību plānu un turpināt to organizēšanu.

Finansējuma trūkuma dēļ nebija iespējams organizēt informatīvās (reklāmas) kampaņas. Informatīvās kampaņas, kā arī reklāmas materiāli spēj pievērst plašākas sabiedrības uzmanību kampaņas objektam. Tā kā vēl joprojām lielas sabiedrības daļas zināšanas par intelektuālā īpašuma tiesībām ir nepietiekamas, ir lietderīgi informēt sabiedrību par šādu tiesību iegūšanas kārtību, kā arī pievērst sabiedrības uzmanību intelektuālā īpašuma tiesību sniegtajām priekšrocībām. Šā uzdevuma īstenošana nav zaudējusi aktualitāti, ņemot vērā sasniedzamo darbības rezultātu - pārkāpumu intelektuālā īpašuma tiesību jomā samazināšana. Lai veiktu visaptverošu, sistemātisku sabiedrības izglītošanu intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos, nepieciešams noteikt šā uzdevuma realizēšanu arī nākamajā intelektuālā īpašuma attīstības plānošanas dokumentā, taču šī uzdevuma īstenošanai būtu jānosaka citi alternatīvi līdzekļi, jo prognozējams, ka informatīvu reklāmas kampaņu īstenošanai netiks piešķirts papildu finansējums, savukārt piešķirtā budžeta finansējuma ietvaros informatīvo reklāmas kampaņu nav iespējams realizēt pilnvērtīgi. Būtu lietderīgi apsvērt iespēju informatīvus reklāmas materiālus publicēt iestāžu un ministriju oficiālajās tīmekļa vietnēs, iespēju robežās - arī

intelektuālā īpašuma tiesību Ekspertu darba grupas dalībnieku pārstāvēto organizāciju tīmekļa vietnēs, kā arī izmantot citus informācijas izplatīšanas līdzekļus, kas neprasa papildu finansējumu.

Veikto komersantu izpratnes par problēmām un vēlmju par nepieciešamajiem uzlabojumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā, kas skar uzņēmējus, noskaidrošanu (aptauja) un sabiedrības izpratnes par intelektuālā īpašuma tiesībām noskaidrošanu (aptauja) uzskata par nenotikušām, jo netika gūts pietiekams sabiedrības atbalsts.

Šo uzdevumu neizpildi varētu skaidrot ar to, ka sabiedrība nav vērsta uz sava viedokļa paušanu, bieži aizbildinoties ar laika trūkumu. Iespējams, ka viens no cēloņiem zemajai atsaucībai varētu būt arī anketu formulējums (jautājumu skaits un forma).

Vēl joprojām ir aktuāla sabiedrības izpratnes par intelektuālā īpašuma jautājumiem apzināšana. Lai veicinātu sabiedrības izpratni par intelektuālā īpašuma jautājumiem, ir nepieciešams apzināt sabiedrības zināšanu līmeni, kā arī skatījumu uz problemātiku un vēlmēm attiecībā uz nepieciešamajiem uzlabojumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā, kas skar uzņēmējdarbību. Attiecīgi, izejot no šā uzdevuma izpildes rezultātiem, ir iespējams sekmīgāk un lietderīgāk veikt sabiedrības informēšanas akcijas, kā arī nodrošināt informācijas resursu papildināšanu atbilstoši sabiedrības interesēm. Tāpat, apzinot sabiedrības skatījumu uz problemātiku intelektuālā īpašuma tiesību normatīvajā regulējumā, ir iespējams savlaicīgi novērst normatīvās bāzes trūkumus un nepilnības. Lai sasniegtu mērķauditoriju, nepieciešams plānot pēc iespējas dažādākus kanālus tās sasniegšanai, ietverot gan internetu (sociālie tīkli: *Twitter*, *Facebook*), gan PV tīmekļa vietni, gan Ekspertu grupas locekļu palīdzību.

Šādi uzdevumi ir daļēji izpildīti:

- 1) izveidot adekvātu, pilnvērtīgu indikatoru sistēmu izgudrotājdarbības plānošanai, veicināšanai, monitoringam un izvērtēšanai. Svarīgs mērķis gan ES, gan dalībvalstu līmenī ir panākt izmaiņas politikas veidotāju līmenī un sabiedrības attieksmē pret MVU un komersantiem;
- 2) organizēt informācijas krājumu intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā resursu iegādi un nodrošināt to pieejamību sabiedrībai;
- 3) sniegt atbalstu komercsabiedrībām rūpnieciskā īpašuma aizsardzībai;
- 4) normatīvajos aktos paredzēts mehānisms pirātisma internetā apkarošanai;
- 5) turpināt prokuroru apmācību intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

Lai mazinātu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu skaitu un uzlabotu kopējos ekonomiskos rādītājus, kas balstīti uz inovatīvu tehnoloģisko attīstību valstī, nepieciešams pastāvīgi sabiedrībai sniegt vispusīgu informāciju par aktuālākajām norisēm intelektuālā īpašuma tiesību jomā. Nepieciešams pastāvīgi papildināt intelektuālā īpašuma tiesību informācijas krājumus. Lai veicinātu sabiedrības interesi radīt intelektuālo īpašumu un reģistrēt intelektuālā īpašuma tiesību objektus, nepieciešams informēt sabiedrību par intelektuālā īpašuma pozitīvajiem aspektiem, kā arī vienkāršotā veidā sniegt informāciju par tā reģistrācijas kārtību. Vienīgi tāda sabiedrība, kas pietiekošā līmenī pārzina intelektuālā īpašuma tiesības, ir spējīga konkurēt kopējā tirgū, piedāvājot inovatīvākus risinājumus. Lai gan uzdevums attiecībā uz informācijas krājumu intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā resursu iegādi un to pieejamības sabiedrībai nodrošināšanu realizēts 2011. un 2012.gadā, tomēr šāda veida aktivitātes ir jāveic pastāvīgi ilgtermiņā, jo līdz ar nozares attīstību, mainās arī informācija un tās aktualitāte.

5.2. Esošās situācijas raksturojums

5.2.1. Latvijā joprojām pastāv ļoti daudzas institūcijas, kas ir saistītas ar intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. PV kā Tieslietu ministra pārraudzībā esošas tiešās pārvaldes valsts iestādes kompetencē ir šādas rūpnieciskā īpašuma tiesību kategorijas: preču zīmes, dizainparaugi, izgudrojumi un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas. KM kompetencē ir autortiesību un blakustiesību aizsardzība. Zemkopības ministrija izstrādā valsts politiku augu šķirņu aizsardzības un pārtikas un lauksaimniecības produktu aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā. IeM kompetencē ir darbs ar pārkāpumiem intelektuālā īpašuma jomā, galvenokārt iesaistīta GKrPP Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde. EM kompetencē ir negodīgas konkurences jautājumi, inovācijas politikas izstrāde un īstenošana. FM ietvaros intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības joma ir VID kompetencē. VID Muitas pārvaldes Riska vadības daļa veic tiesību īpašnieku pieteikumu muitas iestādēm apstrādi. VID muitas kontroles punktu amatpersonas veic muitas kontroles pasākumus un aiztur viltotās preces. VID Muitas pārvaldes atbildīgās struktūrvienības veic viltoto preču aizturēšanu un konfiscēto preču iznīcināšanu. VID Muitas kriminālpārvaldes kompetencē ir kontrabandas novēršanas un apkarošanas funkcijas. IzM kompetencē ir izglītošanas pasākumi par intelektuālā īpašuma tiesībām izglītības iestādēs. ĀM kompetencē ir ārējās tirdzniecības politikas izstrāde un īstenošana, nodrošinot Latvijas Republikas interešu pārstāvību Pasaules Tirdzniecības organizācijā un Eiropas Savienības institūcijās, pārstāvot Latvijas intereses ar tirdzniecību un intelektuālo īpašumu saistītās jomās ES tirdzniecības līgumos ar trešajām valstīm. SM kompetencē ir jautājumi, kas saistīti ar domēniem, serveriem un lejupielādēm, elektronisko pārvaldi, bet informācijas tehnoloģiju drošības jautājumu koordinēšana ir AiM kompetencē. Prokuratūras un tiesu kompetencē ir intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība saistībā ar tiesību pārkāpumiem.

5.2.2. Svarīgs aspekts intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā ir profesionālu spriedumu sagatavošana un tiesu prakses apkopošana, kā arī šo spriedumu analīze. Līdz šim brīdim Latvijā nav veikta vispārīga visaptveroša tiesu prakses intelektuālā īpašuma tiesību jomā gan attiecībā uz nacionālajiem spriedumiem, gan ES tiesas spriedumiem apkopošana un analīze.

5.2.3. Pasaulē un Eiropā, tostarp Latvijā, intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība ir aktuāls jautājums. Tas pamatots ar vairākiem apstākļiem. Pirmkārt, inovatīva darbība, kura ietver izgudrojumu radīšanu, patentēšanu un to izmantošanu komercdarbībā, var būtiski ietekmēt ekonomisko izaugsmi un valsts attīstību kopumā. Otrkārt, viens no faktoriem, kas ietekmē intelektuālā īpašuma tiesību attīstību, ir augsts sabiedrības zināšanu līmenis par intelektuālā īpašuma tiesībām. Sabiedrību izglītojoši pasākumi, tostarp izglītības iestādēs, veicina intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu, līdz ar to arī pārkāpumu skaita samazināšanos. Arī Eiropas attīstības stratēģijā *Europe 2020* kā prioritātes līdzās tādiem objektiem kā nodarbinātība, sociālā integrācija, klimats/enerģētika ir noteiktas arī kreativitāte un inovācijas.

Komersantu informēšana par iespējām komercializēt savu intelektuālo īpašumu spēj palielināt uzņēmuma kapitālu, ienākumus un produktivitāti, jo zinoši komersanti var veiksmīgāk veikt komercdarbību, kas veicina arī ilgtspējīgu attīstību valstī kopumā. Līdz šim Latvijā dominē uzņēmumi ar zemu pievienoto vērtību, tas ir, uz dabas resursu pārstrādi un lēta darbaspēka priekšrocībām balstītas nozares. Lai ilgtermiņā nodrošinātu ekonomisko izaugsmi, nepieciešams uzņēmējdarbībai celt pievienoto vērtību un darba ražīgumu ar vispusīgiem inovācijas procesiem. Šīs inovācijas var izpausties dažādās formās - kā jauni produkti vai pakalpojumi, izdevumu sistēmas pilnveidošana, inovatīvu metožu un modeļu ieviešana. Labuma gūšana no inovācijām izpaužas visos veidos - zaudējumu aspektos: papildus pārdošanas apjomu pieaugums, ieguvums no cenu pieauguma un izmaksu samazināšanās.

5.2.4. Tiesību aizsardzības iestāžu sadarbība un izpratne par intelektuālā īpašuma tiesību jomu var samazināt pārkāpumu skaitu intelektuālā īpašuma tiesību jomā, kā arī veicināt šo tiesību ievērošanu. Tiesību aizsardzības iestāžu sadarbība nodrošina to rīcībā esošo datu bāzu

pieejamību citām tiesību aizsardzības iestādēm, līdz ar to iesaistītās institūcijas var patstāvīgi iegūt nepieciešamo informāciju, kas vajadzīga pārkāpumu konstatēšanai vai citam mērķim saistībā ar tiesību pārkāpumu.

5.2.5. Lai arī regulāri tiek organizētas atbalsta programmas komercsabiedrībām izgudrotājdarbības veicināšanai, inovatīvu attīstībai u.tml., iesaiste no sabiedrības puses ir samēra maza. Turklāt laika periods no projekta izstrādes, iesniegšanas, akcepta līdz tā izpildei ir salīdzinoši garš, līdz ar to, ņemot vērā tirgus svārstības un no tā atkarīgo piedāvājuma - pieprasījuma proporciju, daudzu projektu darbība tiek pārtraukta. Liels ir arī to projektu skaits, kuri netiek akceptēti dažādu formālu prasību dēļ. Ir iespējams rīcības virziens, kurā tiek meklētas citas pieejas uzņēmēju atbalstam attiecībā uz inovatīvu darbību vai izgudrotājdarbības komercializēšanu, taču atteikties no palīdzības sniegšanas, īpaši materiālā atbalsta, nebūtu pieļaujams, jo inovācijas ir pamatfaktors konkurētspējas celšanai. Lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko attīstību, valstij ir jāiegulda arī resursi. Nozīmīgs ir tieši atbalsts izgudrojumu komercializēšanā, jo šis process ir dārgs, un ne visi ir finansiāli spējīgi komercializēt savu izgudrojumu un ieviest to komerciālajā aprītē. Līdz ar to arī turpmāk ir būtiski sniegt atbalstu komercsabiedrībām izgudrojumu komercializēšanā un inovatīvu ieviešanā komercdarbībā. LIAA sadarbībā ar EM astoto gadu pēc kārtas rīkoja pasākumu "Eksporta un inovācijas balva 2012". 28 veiksmīgākajiem un inovatīvākajiem Latvijas uzņēmumiem dažādās kategorijās tika piešķirti konkursa "Eksporta un inovācijas balva 2012" atzinības raksti. Labākie un veiksmīgākie uzņēmumi tika apbalvoti piecās dažādās kategorijās: "Eksporta čempions", "Eksportspējīgākais komersants" lielo/vidējo un mazo komercsabiedrību grupā, "Importa aizstājējprodukts", "Inovatīvākais produkts", "Rūpnieciskais dizains". LIAA pastāvīgi organizē dažādus pasākumus, kuru mērķis ir arī sabiedrības informēšana.

5.2.6. PV ir uzsākusi realizēt vairākas jaunas iniciatīvas, un proti, regulāri sadarbojoties ar Latvijas augstākajām mācību iestādēm, studentiem un pasniedzējiem rīko seminārus un lekcijas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jautājumiem, sadarbībā ar tehnoloģiju pārnese un biznesa kompetenču centriem piedalās uzņēmēju informēšanas pasākumos par inovāciju atbalstu Latvijā, kā arī piedalās starptautiskās izstādēs Rīgā, lai noteiktam mērķauditorijas segmentam uzņēmējiem - ražotājiem sniegtu nepieciešamo informāciju par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības aspektiem ES un Latvijā, par iespējām aizsargāt savu intelektuālo īpašumu, kā arī par šo tiesību lomu uzņēmējdarbībā. Kopš 2010.gada PV departaments "Patentu tehniskā bibliotēka" organizē bezmaksas patentpilnvaroto konsultācijas interesentiem.

2012.gadā PV un LTRK noslēdza sadarbības līgumu, kura mērķis ir veicināt uzņēmēju izpratnes veidošanu par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības nepieciešamību, ko PV īsteno gan informatīvi izglītojošā veidā, rīkojot kopīgus pasākumus rūpnieciskā īpašuma jomā, gan datu apmaiņas veidā - informējot par statistikas rādītājiem, kas saistīti ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību. Sadarbības ietvaros īstenota arī kopīga apbalvojuma piešķiršana veiksmīgākajām Latvijas uzņēmumu preču zīmēm. PV līdz šim jau sadarbojās ar Latvijas Zinātņu akadēmiju kopīgu apbalvojumu piešķiršanā izgudrotājdarbības veicināšanas jomā, pasniedzot Valtera Capa balvu par izciliem izgudrojumiem. 2013.gadā PV ir noslēgusi sadarbības līgumu arī ar Latvijas Dizaineru savienību. PV un Uzņēmumu reģistrs ir pārrunājuši iespējamās sadarbības iespējas uzņēmēju informēšanā par rūpnieciskā īpašuma tiesībām un ar to saistītajiem riskiem uzņēmējam, ievērojot preču zīmju tiesības atbilstoši normatīvajiem aktiem.

5.2.7. Ikgadējais kopējais Latvijā spēkā stājušos patentu skaits turpina pieaugt. Salīdzinot ar 2001.gadu, šis skaitlis ir trīskāršojies. Tas galvenokārt ir saistīts ar lielāka skaita Eiropas patentu apstiprināšanu Latvijā.

Pēc pievienošanās Eiropas Patentu konvencijai 2005.gadā:

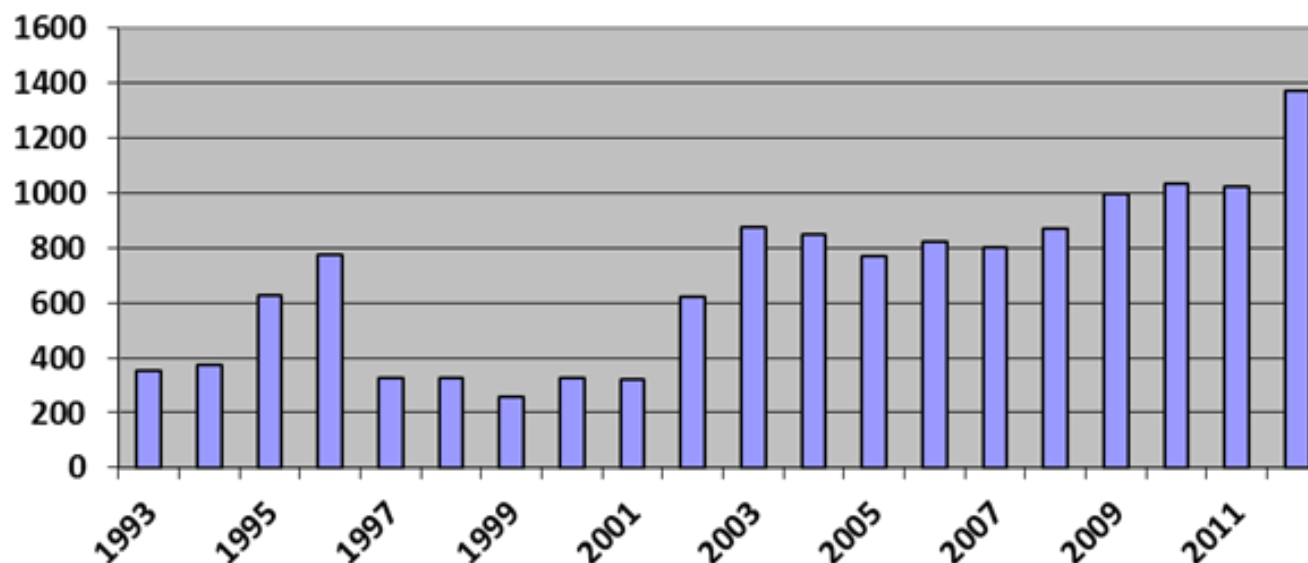
- 1) pieaudzis apstiprināto Eiropas patentu skaits;
- 2) samazinājies attiecināto Eiropas patentu skaits;
- 3) pārtraukta starptautisko patentu pieteikumu (PCT) pieņemšana, kurus var iesniegt tikai caur Eiropas Patentu iestādi.

Beigusies arī Eiropas patentu reģistrācija, ko paredzēja 1995. gada Patentu likums un kura attiecās uz Eiropas patenta pieteikumiem, kas iesniegti no 1991.-1995. gadam.

Neskatoties uz patentu skaita pieaugumu, piešķirto patentu skaita pieaugums nacionālajā procedūrā ir neregulārs, nav viennozīmīgu attīstības tendenču. No 2008. gada vērojams ievērojams nacionālajā procedūrā piešķirto patentu skaita pieaugums (97% no piešķirtajiem patentiem ir Latvijas rezidentu izgudrojumi), kas 2007.gadā pieauga par 69 patentiem, un saglabā šādu tendenci. Analizējot galvenos pieteikumu iesniedzējus, izrādās, ka tie ir augstskolas un zinātniski pētnieciskie institūti (pēdējos gados apmēram 50%). Statistika arī rāda, ka patentu pieteikumi tiek publicēti pēc pieteicēja prasības paātrinātā kārtībā, nesasniedzot Patentu likumā paredzētos 18 mēnešus, kas norāda uz patentēšanas stratēģijas neesamību. Arī augstskolu pārstāvji informē, ka grūti atrast to projektiem un radītājiem izgudrojumiem ieviesējus, kas ļauj izdarīt secinājumu par zemo rūpniecības attīstības līmeni dažādās nozarēs.

Tā kā 2015.gadā ir paredzēts ieviest patentmeklējumu veikšanu Latvijas pieteikumiem, līdz ar to uzlabojot Latvijas patentu kvalitāti, piešķirto patentu skaits, iespējams, kritīsies, un pieteicēji būs spiesti vairāk domāt, kā piešķirto patentu veiksmīgāk izmantot.

Patentu dinamika Latvijā laika periodā no 1993. līdz 2012. gadam⁴

Statistika attiecībā uz patentu dinamiku Latvijā laika periodā no 2001. līdz 2012. gadam⁵

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	kopā
Izsniegti patenti, pamatojoties uz nacionālajiem pieteikumiem	109	131	114	104	92	90	110	163	194	184	180	154	1676
Izsniegti patenti, pamatojoties uz PCT	49	32	30	22	27	29	12	15	8	-	-	-	378
Apstiprināti Eiropas patenti	-	-	-	-	-	-	16	147	370	540	674	832	2579
Attiecināti Eiropas patenti	142	441	719	713	647	701	665	547	424	309	170	182	5660
Reģistrēti Eiropas patenti	23	17	11	9	3	1	-	-	-	-	-	-	64
Kopējais patentu skaits	323	621	874	848	769	821	803	872	996	1033	1024	1373	10357

5.2.8. Vienotā spēka Eiropas patenta sistēma.

Eiropas Savienības ietvaros 25 dalībvalstu starpā ir panākta vienošanās par Vienotā spēka Eiropas patenta piešķiršanu, kas pēc nepieciešamo juridisko procedūru īstenošanas dalībvalstīs pastāvēs līdzās nacionālajiem patentiem un klasiskajam Eiropas patentam⁶ (Eiropas patents ir jāapstiprina katrā valstī atsevišķi, ievērojot katras valsts prasības, tostarp arī tulkošanas prasības).

Vienotā spēka Eiropas patenta būtība:

1) darbosies visās Eiropas Savienības dalībvalstīs (izņemot Spāniju un Itāliju);

2) būs pieejams "vienas pieturas aģentūrā", jo to centralizēti piešķirs Eiropas Patentu iestāde un tam nebūs nepieciešama turpmāka apstiprināšana katrā dalībvalstī;

3) iesaistītajām dalībvalstīm izveidos vienotu un specializētu tiesvedību patentu jautājumos, tādā veidā novēršot nepieciešamību dublēt tiesvedības procesus dažādās iesaistīto dalībvalstu tiesās un vairojot juridisko noteiktību. Tikš novērsts risks, ka vairākos paralēli noritošos tiesas procesos var tikt pieņemti atšķirīgi lēmumi;

4) pateicoties mašintulkošanas pakalpojumiem, kuri bez maksas būs pieejami tiešsaistē, tiks nodrošināta patentu informācijas izplatīšana Eiropas Savienības valodās.

Vienotā spēka Eiropas patenta aizsardzības sistēmas pamatmērķis ir izveidot visā ES vienotu, vienkāršu, lētu un efektīvu patenta piešķiršanas un aizsardzības sistēmu, paverot iespējas saņemt patentu tiem uzņēmējiem, kuriem iepriekš finansiālu apstākļu dēļ nebija iespēju savu izgudrojumu patentēt.

Jāatzīmē, ka *Europe 2020* paredz, ka efektīvas patentu sistēmas un tai skaitā arī patentu tiesvedības, izveide ir priekšnoteikums, lai dotu jaunu impulsu inovāciju attīstībai ES, tādējādi sekmējot uzņēmēju konkurētspēju un izaugsmi.

Vienotā spēka Eiropas patenta sistēmas elementi ir:

- regula, kas izveido Vienotā spēka Eiropas patentu (Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr. 1257/2012 (2012. gada 17. decembris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz vienotas patentaizsardzības izveidi)⁷;

- regula, kas nosaka valodu režīmu, kas piemērojams Vienotā spēka Eiropas patentam (Padomes regula (ES) Nr. 1260/2012 (2012. gada 17. decembris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz vienotas patentaizsardzības izveidi, ciktāl tas attiecas uz piemērojamo tulkošanas kārtību)⁸;

- starptautiska vienošanās starp dalībvalstīm, kas nosaka vienu specializētu patentu jurisdikciju (Vienotās patentu tiesas izveides nolīgums⁹; skat. arī Vienotās patentu tiesas izveides nolīguma ratifikācijas progress¹⁰).

Latvija ir parakstījusi Vienotās patentu tiesas izveides nolīgumu 2013. gada 19. februārī. Patentu tiesvedības sistēma plānota kā ekskluzīva tiesu sistēma, kurā tiktu skatīti Eiropas patentu un vienotā spēka Eiropas patentu strīdi, un, proti, lietas par patentu anulēšanu patentspējas trūkuma dēļ, patentu pārkāpumi un citi ar patentiem saistīti strīdi. Viens no patentu tiesvedības sistēmas pamatelementiem būs Patentu tiesa, kuras spriedumus varēs atzīt visās līgumslēdzēju valstu teritorijās. Patentu tiesas institucionālo sistēmu veidos centrālā nodaļa, reģionālās nodaļas, nacionālās nodaļas. Parīzē atradīsies Vienotās patentu tiesas centrālais birojs, patentu tiesas prezidenta birojs un reģistrs. Savukārt

Londonā un Minhenē atradīsies Vienotās patentu tiesas specializētās nodaļas. Latvija apsver iespēju iestāties par piedalīšanos reģionālajā nodaļā.

Latvijas uzņēmējiem kā viena no priekšrocībām būtu iespēja skatīt patentu lietas ērtākā tiesā. Personai, kuras tiesības tiktu aizskartas, būtu vieglāk piekļūt tiesai, kas atrodas tās reģionā, kā arī ir prognozējams, ka reģionālajā nodaļā izskatāmo strīdu skaits būtu salīdzinoši mazāks nekā centrālajā nodaļā, līdz ar to iespējama arī ātrāka strīdu izskatīšana, kas ir pozitīvi vērtējams faktors, jo iespējami ātrāk nodrošinātu personas tiesības uz intelektuālā īpašuma aizsardzību. Būtiski ir atzīmēt arī par iespēju reģionālās nodaļas ietvaros izskatīt lietu vairākās vietās, tas ir, pusēm vienojoties, lietu var izskatīt arī reģionālās nodaļas dalībvalstī, kas var arī nebūt reģionālās nodaļas atrašanās vietas valsts. Kā pozitīvs faktors būtu arī angļu valodas kā tiesvedības valodas noteikšana. Latvijā angļu valoda dominē kā plaši lietota valoda un tādējādi personām, kurām būtu nepieciešams aizstāvēt savas intereses reģionālajā nodaļā, būtu ērtāka un vienkāršāka pieeja tiesai, nekā centrālajā tiesā vai tās apakšnodaļās, kur tiesvedības valoda ar Vienotās patentu tiesas izveides nolīgumu ir noteikta valoda, kurā attiecīgais patents ir piešķirts.

5.2.9. Lai arī attiecīgo nozari regulējošajos normatīvajos aktos ir veikti grozījumi, kas vērsti uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, tomēr vēl joprojām ir saskatāmi trūkumi attiecībā uz autortiesību aizsardzības nodrošināšanu, īpaši attiecībā uz pirātismu internetā. Pirātisms ir reģionāla rakstura problēma, arī ES līmenī notiek regulāras diskusijas par iespējamajiem risinājumiem. Taču, ņemot vērā tehnoloģiju straujo attīstību, ir grūti rast risinājumu pirātisma problemātikai.

6. Problēmu formulējums, kuru risināšanai nepieciešams īstenot noteiktu valdības politiku un *ex ante* ietekmes novērtējums

6.1. Nacionālā normatīvā regulējuma pilnveidošana attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un pārvaldību

Vienots un harmonisks normatīvais regulējums ir priekšnosacījums veiksmīgai un progresīvai intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanai un aizsardzībai. Normatīvā bāze ir fundamenta intelektuālā īpašuma tiesību realizēšanas progresam valstī, līdz ar to no tās kvalitātes ir arī atkarīga valsts ekonomiskā attīstība, jo tās pamatā ir tehnoloģiskā kapacitāte, kas ir cieši saistīta ar intelektuālā īpašuma attīstību.

6.1.1. Par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību atbild vairākas valsts pārvaldes iestādes. Autortiesības un blakustiesības Latvijas Republikā ir KM kompetencē, un to aizsardzību nosaka Autortiesību likums. KM izstrādā normatīvo aktu projektus autortiesību un blakustiesību jomā, organizē un veic mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījuma organizāciju uzraudzību u.c. PV ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku rūpnieciskā īpašuma, īpaši izgudrojumu, preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju tiesiskās aizsardzības jomā. PV nodrošina rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrāciju un reģistru ziņu publikāciju savā oficiālajā izdevumā, kā arī veicina izpratni par šo tiesību aizsardzību. ZM kompetencē ir augu šķirnes, pārtikas un lauksaimniecības produktu ģeogrāfiskās norādes. **EM kompetencē ir negodīgas konkurences jautājumi, inovācijas politikas izstrāde un īstenošana.** IeM (Valsts policijas) un Finanšu ministrijas (Valsts ieņēmumu dienesta) kompetencē ir darbs ar pārkāpumiem intelektuālā īpašuma jomā. **AM kompetencē ir ārējās tirdzniecības politikas izstrāde un īstenošana, nodrošinot Latvijas Republikas interešu pārstāvību Pasaules Tirdzniecības organizācijā un Eiropas Savienības institūcijās, pārstāvot Latvijas intereses ar tirdzniecību un intelektuālo īpašumu saistītās jomās ES tirdzniecības līgumos ar trešajām valstīm.**

Ņemot vērā pastāvošo fragmentāro intelektuālā īpašuma aizsardzību un pārvaldību Latvijas Republikā nevalstisko organizāciju pārstāvji, kā arī Ārvalstu investoru padome Latvijā tās sagatavotajās rekomendācijās valdībai no 2014.gada 3.jūnija Pozīcijas ziņojumā Nr.4 "Par intelektuālā īpašuma veicināšanu un aizsardzību" norādīja uz nepieciešamību veidot vienotu Intelektuālā īpašuma iestādi, kas būtu daudz efektīvāka veicinot

un atbalstot uzņēmējdarbību un stiprinot inovāciju pārnesi praksē, tādā veidā novēršot šobrīd pastāvošo fragmentārismu.

Lai veidotu skaidru, vienotu un progresīvu politiku intelektuālā īpašuma tiesību jomā, nepieciešams izvērtēt katras valsts institūcijas kompetenci intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā un veikt analīzi par fragmentāro intelektuālā īpašuma aizsardzību un pārvaldību Latvijas Republikā, atspoguļojot pastāvošās problēmas spēkā esošajā regulējumā un piedāvājot konstruktīvus un efektīvus risinājuma variantus esošās situācijas uzlabošanai.

Problēma: Aprūtināta iespēja veidot skaidru, vienotu un progresīvu politiku intelektuālā īpašuma tiesību jomā (rūpnieciskais īpašums, autortiesības, blakustiesības, augu šķīmes, pārtikas un lauksaimniecības produktu ģeogrāfiskās norādes, negodīgas konkurences jautājumi, inovācijas politikas izstrāde un īstenošana).

6.1.2. Nav konsekvences attiecībā uz nodarītā kaitējuma atlīdzības piedziņas kārtību intelektuālā īpašuma tiesiskajā regulējumā likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm", Patentu likumā un Autortiesību likumā, kā arī Civilprocesā likumā, līdz ar to nepieciešams izvērtēt vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/48/EK *par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu* prasību attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņu ieviešana ir pilnvērtīga un vai nepieciešams uzlabot esošo regulējumu. Likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 28.1 panta trešā daļa, Patentu likuma 64. panta trešā daļa un Autortiesību likuma 69.¹ panta trešā daļa paredz, ka gadījumā, ja faktisko zaudējumu atlīdzības apmēru nevar noteikt saskaņā ar šo pantu otrajām daļām, zaudējumu atlīdzības apmērs nosakāms atbilstoši tai summai, kuru attiecīgo intelektuālo īpašuma tiesību subjekts varētu saņemt par tiesību objekta izmantošanas atļaujas izsniegšanu. Tomēr iespējamās licences maksājums būtu jāparedz kā alternatīvu, nevis pakārtotu zaudējumu aprēķināšanas metodi.

Ņemot vērā, ka kaitējuma atlīdzības jautājumi risināmi Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, iespējamie grozījumi speciālajos likumos jāskatās kopsakarā ar Civilprocesa likumu, izvērtējot arī nepieciešamību veikt grozījumu Civilprocesa likumā.

Problēma: Tiesību normas, kas regulē intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jautājumus Civilprocesa likumā, Patentu likumā, Autortiesību likumā, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm", nepieciešams precizēt, lai nodrošinātu efektīvāku intelektuālā īpašuma aizsardzību.

6.1.3. Šobrīd Autortiesību likumā ir nepietiekami skaidri noteikta mijiedarbība starp Civillikuma un Autortiesību likuma normatīvo regulējumu attiecībā uz konkrētiem līguma veidiem, kuriem ir nozīme autortiesību jomā. Piemēram, nav pietiekami skaidrs, vai uz autora līgumu par pasūtītu darbu būtu attiecināmi Civillikuma noteikumi par uzņēmuma līgumiem. Tāpat nav skaidrs, vai un cik lielā mērā uz Autortiesību likumā regulēto licences līgumu ir attiecināmi Civillikuma noteikumi par (tiesību) pirkuma līgumiem un noteikumi par atbildības pienākumu par lietas trūkumiem. Atsevišķi autortiesību jomā nozīmīgi līgumu veidi ir nepietiekami regulēti, kas vairo neskaidrību un strīdus rašanās iespējamību autortiesību darbu civiltiesiskajā apgrozībā. Piemēram, ne Civillikumā, ne Autortiesību likumā nav ietverts pietiekami plašs autora līguma par pasūtītu darbu regulējums, kas, ņemot vērā pasūtāmā objekta specifiku (sasniedzamā rezultāta neiestāšanās paaugstinātais risks, kvalitātes kritēriju noteikšanas grūtības u.c.), atzīstams par normatīvā regulējuma trūkumu, kura rezultātā var tikt nepamatoti aizskartas autortiesību darbu civiltiesiskajā apgrozībā iesaistīto pušu tiesības un likumiskās intereses. Visbeidzot, pastāv nepieciešamība izvērtēt licenču un licenču līgumu regulējumu.

Problēma: Līgumtiesiskais regulējums Autortiesību likumā ir nepilnīgs.

6.1.4. Autortiesību likumā ietvertais autortiesību ierobežojumu regulējums (likuma V. nodaļa) nav pietiekami precīzs un skaidrs tiesību piemērotājiem. Tāpat pastāv nepieciešamība izvērtēt tā tvēruma atbilstību starptautiskajiem tiesību aktiem un ES direktīvām (it īpaši ES 2001. gada 22. maija direktīvai 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā). Tādējādi samazinās sabiedrības atbalsts autortiesību sistēmai, un ilgtermiņā autortiesību tiesiskais regulējums var nonākt pretrunā arī ar autoru un to tiesību pārņēmēju interesēm.

Problēma: Autortiesību likumā ietvertais autortiesību ierobežojumu regulējums nav pietiekami precīzs, un ir nepieciešams izvērtēt tā atbilstību attiecīgajam ES regulējumam.

6.1.5. Normatīvajos aktos nav skaidri noteikti mērķi un principi kolektīvā pārvaldījuma organizāciju darbības uzraudzībai, līdz ar to radot risku, ka netiek nodrošināta minēto organizāciju darbības pietiekama efektivitāte un caurskatāmība. Nav regulējuma, kas dotu uzraudzības institūcijai tiesības pārbaudīt kolektīvo pārvaldījumu organizāciju darbību, pieaicinot ārēju auditoru gadījumos, kad jāizvērtē jautājumi par izsniegtās atļaujas veikt mantisko tiesību kolektīvo administrēšanu anulēšanu. Vienīgā sankcija, kas paredzēta par mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju veiktajiem pārkāpumiem, ir kolektīvā pārvaldījuma īstenošanai izsniegtās atļaujas anulēšana (Autortiesību likuma 67. panta ceturtā daļa). Ņemot vērā, ka minētās sankcijas piemērošana par salīdzinoši nenozīmīgiem pārkāpumiem nebūtu samērīga, jāvērtē papildu sankciju ieviešanas nepieciešamība normatīvajos aktos šādu pārkāpumu novēršanai.

Problēma: Normatīvajos aktos nepietiekami skaidri noteikti kolektīvā pārvaldījuma organizāciju uzraudzības mērķi un principi, kā arī sankciju trūkums normatīvajos aktos attiecībā uz salīdzinoši nebūtiskiem minēto organizāciju pārkāpumiem.

6.1.6. Atbildētāja negodīgi iegūtās peļņas piedziņa ir vērsta uz to, lai liegtu pārkāpējam negodīgi gūto labumu, nevis kompensētu prasītāja mantas samazinājumu. Piemēram, licences atlīdzība nereti tiek saistīta ar to, ka tai nepiemīt preventīva iedarbība un tādējādi tiek veicināta intelektuālā īpašuma objektu izmantošana bez licences, jo no atbildētāja tiek piedzīta tā pati summa, ko tas būtu samaksājis tad, ja laikus būtu noslēdzis licences līgumu ar tiesību īpašnieku. Latvijā nav izvērtēta iespēja intelektuālā īpašuma pārkāpumu lietās (civillietās) izmantot tādu tiesiskās aizsardzības līdzekli kā atbildētāja negodīgi iegūtās peļņas piedziņu. Tā kā vispārējais princips zaudējumu atlīdzināšanai ir atrautās peļņas un licences maksas metode, bet atrautās peļņas piedziņa nav zaudējumu atlīdzināšanas veids, tad šāda jauna institūta ieviešana Latvijas tiesībās būtu konceptuāli izvērtējama, turklāt šāda institūta ieviešanu nevajadzētu attiecināt tikai uz atsevišķu lietu kategoriju.

Problēma: Latvijā nav izvērtēta iespēja izmantot tādu civiltiesiskās aizsardzības līdzekli kā atbildētāja negodīgi iegūtās peļņas piedziņa.

6.1.7. Normatīvajos aktos nav skaidri noteikta kārtība, kādā notiek Kultūras ministrijas izsniegtās atļaujas veikt mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu anulēšana. Autortiesību likuma 67. panta ceturtajā daļā ir norādīti gadījumi, kuros Kultūras ministrijai ir pienākums anulēt tās izsniegto atļauju, taču likumā nav noteikts, kādas darbības attiecīgajai kolektīvā pārvaldījuma organizācijai būtu jāveic saistībā ar tai izsniegtās atļaujas anulēšanu, tostarp attiecībā uz norēķiniem ar tiesību īpašniekiem un atskaišu sniegšanu. Nav arī veikts izvērtējums, vai normatīvajos aktos būtu jāparedz papildu noregulējuma pasākumi, kas nodrošinātu attiecīgā tiesību (izmantošanas) veida kolektīvā pārvaldījuma nepārtrauktību.

Problēma: Normatīvajos aktos nav skaidri noteikta kārtība, kādā notiek Kultūras ministrijas izsniegtās atļaujas veikt mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu anulēšana.

6.1.8. Administratīvais slogs, kas tiek radīts personām, kurām saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 10.maija noteikumiem Nr.321 "Noteikumi par tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu atlīdzības lielumu un tās iekasēšanas, atmaksāšanas, sadales un izmaksas kārtību" ir tiesības tikt reģistrētām profesionālo lietotāju reģistrā, saskaņā ar Valsts kancelejas pasūtītajā pētījumā "Administratīvā sloga jautājumu pārskatīšana intelektuālā īpašuma nodrošināšanai" konstatēto (sk. pētījuma 100.-101.lpp.) ir nesamērīgi liels salīdzinājumā ar ieguvumu no reģistrēšanās minētajā reģistrā. Tāpat nav veikts izvērtējums attiecībā uz to, vai, ņemot vērā nesēja atlīdzības sistēmas būtību un administrēšanas apsvērumus, daļu no iekasētās nesēja atlīdzības vajadzētu novirzīt speciālam mērķfondam, kas tiktu izmantots kopējam autoru un blakustiesību subjektu labumam, piemēram, kā finansiāls atbalsts dažādu kultūras pasākumu un projektu organizēšanā.

Problēma: Tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu atlīdzības administrēšanas nepietiekama efektivitāte saistībā ar profesionālajiem lietotājiem un iekasētās atlīdzības sadales principu izvērtējuma trūkums.

6.1.9. Gadījumā, kad starp mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, no vienas puses, un darbu vai blakustiesību objektu izmantotāju, no otras puses, pastāv ilgstošs strīds par minētās organizācijas noteiktajām atlīdzību likmēm (tarifiem) par darbu vai blakustiesību objektu izmantošanu, šāds strīds var kavēt darbu vai blakustiesību izmantošanu, radot negatīvu finanšu ietekmi abām strīdā iesaistītajām pusēm.

Problēma: Strīdu starp mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām un darbu vai blakustiesību objektu izmantotājiem negatīvā ietekme uz darbu vai blakustiesību objektu izmantojumu.

6.1.10. Augu šķirņu aizsardzības likumā nav norādīta neatkarīga institūcija, kas pierādītu šķirnes identitāti. Likumā nav paredzētas tiesības Valsts augu aizsardzības dienestam ieiet privātīpašumā un veikt šķirnes identitātes pārbaudi. Šķirņu aizsardzība nozīmē, ka selekcionāram ir tiesības pretendēt uz atlīdzību par aizsargātās šķirnes tālāku izmantošanu. Latvijā, lielākā daļa no lauksaimniecībā izmantojamām platībām tiek apsētas ar aizsargāto šķirņu pašaudzēto sēklu, bet procentuāli tikai daži lauksaimnieki maksā atlīdzību selekcionāram.

Problēma: Selekcionārs nevar pierādīt savas šķirnes identitāti gadījumos, ja lauksaimnieks izvairās maksāt Augu šķirņu aizsardzības likumā minēto atlīdzību par šķirnes izmantošanu.

6.1.11. Šobrīd nepastāv skaidrs komercnoslēpumu aizsardzības līmenis, kā arī konstatējama sadrumstalotība normatīvajā regulējumā attiecībā uz komercnoslēpuma nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu.

Eiropas Komisija 2013. gada 4. decembrī ir nākusi klajā ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai Nr.2013/0402 (COD) par neizpaužamas zinātnības un uzņēmējdarbības informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (turpmāk - Direktīva), kas ir izstrādāts, lai uzlabotu nosacījumus novatoriskai uzņēmējdarbībai visā Eiropas Savienībā, tādējādi samazinot tiesiskās aizsardzības sadrumstalotību Eiropas Savienībā, ko veido atšķirības Eiropas Savienības dalībvalstu komercnoslēpumu aizsardzības jomā, kā arī, veicinot inovāciju, lai uzlabotu komercnoslēpuma tiesisko aizsardzību pret piesavināšanos visā iekšējā tirgū.

Ņemot vērā minēto, kā arī vadoties no lietderības apsvērumiem, Latvija pārskatīs normatīvo regulējumu attiecībā uz komercnoslēpuma tiesisko aizsardzību, transponējot Direktīvu, tādējādi nodrošinot vienotu regulējumu komercnoslēpumu aizsardzības jautājumā Eiropas Savienības līmenī.

Problēma: Nepietiekams un sadrumstalots tiesiskais regulējums attiecībā uz komercnoslēpuma nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un

izpaušanu.

6.1.12. Tiesībaizsardzības iestādēm nav vienotas izpratnes par likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. pantā esošā atklātā juridiskā jēdziena "būtisks kaitējums" piemērošanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumiem. "Būtisks kaitējums" ir tāds atklātais juridiskais jēdziens, kurš interpretējam ir jānoskaidro likuma un konkrētā gadījuma kontekstā. Tātad, lai noskaidrotu, kas ir "būtisks kaitējums", likuma piemērotājam ir jāanalizē konkrētas tiesību normas konteksts un konkrētais gadījums. Līdz šim nav izveidojusies vienota prakse, kas ļautu atzīt atklātā juridiskā jēdziena "būtisks kaitējums" vienveidīgu piemērošanu, līdz ar to ir apgrūtināta šī jēdziena kazuistiskā konkretizēšana. Šī neviennozīmīgā tiesu prakse ir būtisks indikators jēdziena "būtisks kaitējums" neatbilstoši izpratnei. Tiesību normas piemērotāja uzdevums ir normu interpretēt tā, ka šī norma attiecināma tikai uz tādām situācijām, kad, piemērojot tai paredzētās sekas, tās individuālā gadījumā vēl ir (pietiekami) taisnīgas. Lai veiktu pareizu tiesību normu interpretāciju, rezultāts ir jāatrod saskaņā ar atzītajām tiesību normu interpretācijas pamatmetodēm (gramatiskā, vēsturiskā, sistēmiskā un teleoloģiskā metode).¹¹ Taču, ja izmantojot visas šīs metodes, tiesību, piemērotājs nenonāk pie taisnīga un loģiska risinājuma, ir jāvērtē, vai tiesību norma nesatur tik būtiskus trūkumus, ka tās piemērošana ir neatbilstoša likumdevēja mērķim. Tāpēc būtu jāizvērtē likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. pantā ietvertā jēdziena "būtisks kaitējums" rediģēšana, jo pašreizējā redakcijā šis atklātais juridiskais jēdziens bieži ir kriminālprocesa izbeigšanas pamats, turklāt rodas šaubas, vai šāds lietas atrisinājums atbilst konkrētās tiesību normas mērķim.

Krimināllikuma 148.panta pirmā daļa paredz sodu par autortiesību un blakustiesību pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm.

Likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23.pants nosaka, ka atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ar kuru radīts būtisks kaitējums, iestājas, ja:

- 1) noziedzīgā nodarījuma rezultātā ne vien nodarīts ievērojams mantiskais zaudējums (piecu minimālo mēnešalgu apmērā),
- 2) bet arī apdraudētas vēl citas ar likumu aizsargātās intereses un tiesības.

Panta trešā daļa savukārt nosaka, ka noziedzīgo nodarījumu rezultātā ar likumu aizsargāto interešu un tiesību apdraudējuma kritērijus var noteikt šā likuma pielikumos. Likuma pielikumā šie kritēriji nav noteikti. Taču tiesā gan prokuroram, gan aizskarto tiesību īpašniekam ir jāpierāda ne tikai tiesību aizskārums rezultātā radušies zaudējumi, bet arī vēl citas aizskartās tiesības un intereses, tātad ne tikai mantiskās vērtības. Tas ir apgrūtinājoši, jo komersantam, kura intelektuālā īpašuma tiesības ir aizskartas un kura darbības mērķis ir peļņas gūšana, aizskartās intereses visbiežāk arī būs ievērojams mantiskais zaudējums, kas būtiski aizskars viņa ar likumu aizsargātās intereses un tiesības. Arī gadījumos, kad ir iespējams pierādīt citas aizskartās intereses, piemēram, komersanta reputācijas graušānu, patērētāju tiesību apdraudējumu u.tml., ne vienmēr tas tiek atzīts par pietiekošu apdraudējumu un nereti noved pie apstrīdama sprieduma.

Problēma: Likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. panta jēdziens "būtisks kaitējums" iespējamā atklātās tiesiskās situācijas neprecīzā satura piepildīšana attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām.

6.2. Nepilnības sabiedrības un uzņēmēju izglītības un informēšanas jomā

6.2.1. Lai nodrošinātu kvalitatīvu intelektuālā īpašuma tiesību normu piemērošanu un līdz ar to efektīvu un progresīvu intelektuālā īpašuma tiesību realizāciju, būtiska ir tiesību aizsardzības iestāžu darbinieku izglītība intelektuālā īpašuma tiesību jomā, tai skaitā, periodiska kvalifikācijas paaugstināšana un apmācības kursu un semināru organizēšana. Speciālistu zināšanas par intelektuālo īpašumu nav pietiekamas, taču tās ir būtiskas intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai.

Tā kā tiesnešiem nav pietiekošas izpratnes un zināšanu par intelektuālā īpašuma tiesībām, veidojas neviendabīga tiesu prakse intelektuālā īpašuma tiesību jomā, atstājot sekas attiecībā uz tiesiskās paļāvības un tiesiskās noteiktības principu. Tiesnešiem kopumā nav homogēnas izpratnes, kas pamatojas uz zināšanu nepietiekamību intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos. Arī tiesībsargājošo institūciju darbiniekiem trūkst zināšanu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā, tai skaitā par autoru personisko tiesību būtību un saturu, aizsardzības līdzekļu efektīvāku piemērošanu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumā, piemēram, saistībā ar licences maksas noteikšanu vairākkārtējā apmērā, kā arī zaudējumu atlīdzību un licences maksas piemērošanu.

Galvenās grupas, kurām jāpievērš uzmanība turpmākajos izglītošanas pasākumos, ir muitas darbinieki, tiesneši, policijas darbinieki un prokurori.

Problēma: Tiesībsargājošo institūciju darbiniekiem un tiesnešiem ir nepietiekamas zināšanas intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā.

6.2.2. Intelektuālā īpašuma jomas speciālistiem, kā arī ar šo jomu saistītajai sabiedrības daļai (autoriem, uzņēmējiem, zvērinātiem advokātiem, profesionālajiem patentpilnvarotajiem) nav pietiekošas zināšanas par aktualitātēm Eiropas Savienības tiesas praksē, kā arī par nacionālo tiesību aktu intelektuālā īpašuma jomā saturu un piemērošanas kritērijiem.

Problēma: Iesaistītās sabiedrības zināšanas intelektuālā īpašuma tiesību un to aizsardzības jomā ir nepietiekamas.

6.2.3. Sabiedrības neinformētība par intelektuālā īpašuma jomas jautājumiem rada problemātiskumu veiksmīgai intelektuālā īpašuma aizsardzībai, kā arī ir liek šķēršļus inovāciju radīšanai.

Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu skaits negatīvi ietekmē kopējos ekonomiskos rādītājus, kas balstīti uz inovatīvu tehnoloģisko attīstību valstī. Sabiedrībai netiek pastāvīgi sniegta vispusīga informācija par aktuālākajām norisēm intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

Pastāv atsevišķa mācību literatūra latviešu valodā intelektuālā īpašuma tiesību jomā, kā arī lakoniski raksti uzņēmējiem, taču nav sistemātiskas, mērķtiecīgas sabiedrības informēšanas programmas.

Problēma: Sabiedrībai netiek pilnvērtīgi sniegta informācija par intelektuālā īpašuma jautājumiem. Nepieciešams paplašināt informācijas un komunikācijas kanālus. Trūkst drukātu informatīvo materiālu (gan vispārīga rakstura, gan konkrētai mērķauditorijai), sabiedrībai viegli pieejami informācijas resursi intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

6.2.4. Konkrētas tiesību nozares nolēmumu apkopojums dod iespēju ieinteresētajām personām iegūt informāciju par tiesību pārkāpumiem un to sekām, līdz ar to arī paplašinot zināšanas nozares normatīvo aktu piemērošanā. Tiesu prakse ir nozīmīgs tiesību palīgavots, jo tiesas nolēmums var ietvert jaunas, vērtīgas un turpmākajam pielietojumam derīgas juridiskas atziņas. Lai gan elektroniski ir pieejams Augstākās tiesas prakses

apkopojums par strīdiem preču zīmju lietās, tajā analizēti tiesu nolēmumi, kas pieņemti laika posmā no 2003. līdz 2006. gadam.¹² Latvijā nav sabiedrībai pieejams visaptverošs intelektuālā īpašuma tiesību nozares tiesu nolēmumu apkopojums, kurā tiktu apskatīti plašākā laika periodā pieņemti nolēmumi. Šāds nolēmumu apkopojums sniegtu iespēju ieinteresētajai sabiedrībai iegūt informāciju par intelektuālā īpašuma tiesību jautājumiem, kuri bieži satur tādas atvērtās un vērtējamās juridiskās situācijas, kuru izpratnei ir nepieciešams zināt tiesu praksi. Nav arī nodrošināta publiska pieeja tiesas nolēmumiem, kuros skatīti strīdi par rūpniecisko īpašumu.

Nav nodrošināts datu apkopojums ar statistikas informāciju par administratīvajiem pārkāpumiem un noziedzīgiem nodarījumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā. Šāda informācija ir noderīga situācijas analīzei intelektuālā īpašuma jomā attiecībā uz izdarītajiem pārkāpumiem, attiecīgi no pārkāpumu skaita ir iespējams izvērtēt normatīvā regulējuma trūkumus un plānot turpmāko politiku attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. Statistiskie dati raksturo pētāmās parādības stāvokli, līmeni, tās attīstību konkrētajā laikā un vietā, kā arī kvalitatīvas pārmaiņas attīstības procesā. Statistika atklāj sabiedrības masveida parādību kopumu un procesu stāvokļus, pārmaiņas un savstarpējās sakarības kā arī atklāj, un izzina ar tām saistītās likumsakarības. Statistikas dati noder arī intelektuālā īpašuma īpašniekiem intelektuālā īpašuma tiesību stabilitātes valstī apzināšanai un attiecīgi secinājumu izdarīšanai par nepieciešamību reģistrēt intelektuālo īpašumu, lai nodrošinātu tā aizsardzību. Statistika sniedz informāciju par situāciju konkrētā valstī, no kuras var secināt, cik droša tiesiskā vide valstī ir attiecībā uz konkrētu tiesību izlietošanu. Tātad šādas informācijas nodrošināšana ir gan valsts, gan sabiedrības interesēs, tādējādi gan normatīvo aktu izstrādātāji, gan arī personas, kuras ir ieinteresētas intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos, spēj izziņāt situāciju valstī un plānot savu turpmāko darbību.

Problēma: Sabiedrībai nav nodrošināta pieeja tiesu nolēmumiem intelektuālā īpašuma tiesību lietās apkopojumam, kā arī nav pieejams statistikas datu apkopojums, kurā būtu apkopoti dati par administratīvajiem pārkāpumiem un noziedzīgajiem nodarījumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

6.2.5. Lai nodrošinātu atbilstošu zināšanu līmeni par intelektuālā īpašuma jautājumiem bērnu un jauniešu vidū, ir nepieciešams pastāvīgi izglītot vispārizglītojošo skolu skolniekus, kā arī tiesību zinātņu, sociālo zinātņu (ekonomika), tehnisko specialitāšu un mākslas zinātņu studentus intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos (intelektuālā īpašuma tiesību jomas pamatprincipi, intelektuālā īpašuma loma valsts ekonomiskajā attīstībā, intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi un to tiesiskās sekas). Augstskolas tiek uzskatītas par svarīgu posmu gan nākamo speciālistu sagatavošanai, gan arī inovāciju izstrādei, un ir nepieciešams veicināt izpratni par intelektuālo īpašumu šajā etapā.

Lai īstenotu šo uzdevumu, Eiropas Patentu iestāde uzsāka projektu *Intelektuālā īpašuma izglītības veicināšana augstskolās*. Projekta mērķis ir veicināt intelektuālā īpašuma zināšanu izplatīšanu universitātēs. Projekta īstenošanas *Ceļa karte* paredz pasākumu un aktivitāšu kopumu katrai valstij šī mērķa īstenošanai.

Šobrīd Latvijā ir izveidots intelektuālā īpašuma pasniedzēju tīkls notiek pasniedzēju apmācības un diskusijas par intelektuālā īpašuma apmācību ieviešanu Latvijas augstskolās, pasniedzēji tiek regulāri informēti par jomas aktualitātēm, ir izveidota darba grupa *Ceļa kartē* plānoto aktivitāšu koordinācijai.

Tāpat ir nepieciešams stiprināt intelektuālā īpašuma stratēģiju Latvijas augstskolās. Īpaši svarīgi ir nodrošināt ar vispusīgu informāciju to studentu daļu, kurai savā profesionālajā darbībā ir tieša vai netieša saskarsme ar intelektuālā īpašuma tiesībām.

Problēma: Pirmsskolas izglītības vecuma bērni netiek iepazīstināti ar intelektuālā īpašuma tiesībām vienkāršotā veidā, lai radītu apziņu, ka savus radītos darbus nākotnē varēs izmantot ekonomiskā labuma gūšanai.

Obligātās izglītības vecuma bērni un jaunieši netiek pilnvērtīgi iepazīstināti ar intelektuālā īpašuma pamatprincipiem, ar šī īpašuma un tā potenciāla saistību ar valsts izaugsmi (izgudrojumi, radošā jaunrade), ar pārkāpumiem, to ietekmi.

Studenti - tiesību zinātņu, sociālo zinātņu (ekonomika), tehnisko specialitāšu, mākslas zinātņu studenti netiek pilnvērtīgi izglītoti intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

Skolu un augstskolu pedagogi nav pietiekami informēti intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

6.2.6. Būtiska ir informētība par Patentu tehniskās bibliotēkas un tās sniegtajiem pakalpojumiem: 1) informācijas resursu par intelektuālo īpašumu izmantošana, konsultācijas rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jautājumos, patentu informācijas; 2) preču zīmju un dizainparaugu meklējumu; 3) apmācība elektronisko resursu izmantošanā; 4) konsultācijas patentu informācijas meklēšanā. Šobrīd ir vērojams informācijas trūkums par Patentu tehniskās bibliotēkas pieejamību, tādējādi pilnvērtīgi netiek sniegts atbalsts pieteicējam neskaidro jautājumu precizēšanā un/vai pieteikuma sagatavošanai, nepieciešamās informācijas meklēšanā saistībā ar tiesību aizsardzību rūpnieciskā īpašuma jomā.

Problēma: Informācijas trūkums par Patentu tehniskās bibliotēkas pieejamību un tās sniegtajiem pakalpojumiem.

Papildus norādāms, ka attīstības plānošanas dokumenta "Tiesu varas un tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanas un kompetenču attīstīšanas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam" (turpmāk - Tiesu darbinieku pamatnostādnes) projekta, kas izsludināts Valsts sekretāru 2014. gada 15. maija sanāksmē (VSS-436), 4.nodaļa "Sasaiste ar citiem politikas plānošanas un stratēģiskajiem dokumentiem" noteic, ka atsevišķas apmācības un pētījumus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā, kas netiek iekļauti Tiesu darbinieku pamatnostādnēs paredzēto aktivitāšu plānā paredz "Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam".

6.3. Nepilnības izgudrotājdarbības veicināšanas jomā

6.3.1. Šobrīd netiek nodrošināta droša un aizsargāta iespēja iesniegt patenta pieteikumu elektroniski. Elektroniski dokumentus Patentu valdei var iesniegt tikai pēc patenta pieteikuma publikācijas (izmantojot elektronisko pastu). Saskaņā ar Patentu likuma 48. panta pirmās daļas noteikumiem patenta pieteikuma materiāli pirms to publicēšanas ir slepeni, un tie nedrīkst būt pieejami trešajām personām. Tā kā elektronisko pastu nevar uzskatīt par drošu informācijas nodošanas avotu, dokumentus līdz patenta pieteikuma publicēšanai šādā veidā sūtīt nevar. Lai nodrošinātu iespēju iesniegt patentu pieteikumus elektroniski, izmantojot tiešsaistes sistēmu, nepieciešams izveidot jaunu patentu informācijas sistēmu. Tālab ir nepieciešams nodrošināt patentēšanas procesa virzību patentu informācijas sistēmā, kā arī, ievērojot to, ka pēc patenta piešķiršanas dati ir jānosūta arī Eiropas Patentu iestādei, jānodrošina patentu reģistra ziņu atspoguļošana informācijas sistēmā arī pēc patenta piešķiršanas. Informācijas sistēmas neesamība un attiecīgās informācijas nepieejamība rada papildus administratīvo slogu privātpersonām.

Papildus minētajam, tīmekļa vietnē nav publiski pieejamas informācijas par patentu pieteikumiem, kas apgrūtina savlaicīgu informācijas saņemšanu attiecībā uz patenta pieteikumiem. Šādas informācijas neesamība ierobežo sabiedrības iespējas uzzināt Latvijas patenta pieteikumu un

patentu aktuālo statusu, kā arī Latvijā apstiprināto Eiropas patentu statusu, tādējādi liedzot iespēju patenta pieteicējam veikt patstāvīgu reģistrēto patentu izpēti, lai pārliecinātos par sava izgudrojuma novitāti.

Problēma: Publiski pieejamas informācijas par piešķirtajiem patentiem neesamība, un elektroniskās tiešsaistes sistēmas, kā droša elektroniskā līdzekļa patenta pieteikuma elektroniskai iesniegšanai, neesamība.

6.3.2. Būtiski ir uzlabot Latvijas piešķirto patentu kvalitāti, tādējādi veicinot Latvijas izgudrojumu konkurētspēju pasaulē, veicinot Latvijā radīto izgudrojumu komercializāciju.

Šobrīd Latvijā pieteicējs par salīdzinoši zemām cenām¹³ var iegūt izgudrojuma aizsardzību - saņemt nacionālo patentu, bet šī izgudrojuma aizsardzība, ņemot vērā to, ka piešķirot patentu tiek veikta vien formālo prasību pārbaude, bet netiek veikts patentmeklējums un netiek veikta pilna ekspertīze, nesniedz informāciju par riskiem patenta spēkā esamībai - par potenciālajiem līdzīgajiem vai identiskajiem izgudrojumiem, kas varētu būt par pamatu patenta atzīšanai par spēkā neesošu. Tādējādi Latvijā veidojas situācija, ka reģistrācijas izmaksas ir mazas, bet vēlāk papildu izmaksas rodas trešajām personām un patenta īpašniekam, konstatējot, ka izgudrojums nav jauns vai neatbilst izgudrojuma līmeņa kritērijiem.

Problēma: Zema Latvijas piešķirto patentu kvalitāte, jo saskaņā ar Patentu likumā paredzēto patentu piešķir, ja patenta pieteikums atbilst vien formālajām prasībām, neveicot patentmeklējumu un pilnu ekspertīzi, kā arī nav paredzēta iespēja piešķirt īstermiņa patentu (lietderīgo modeli).

6.3.3. Šobrīd, izskatot patentu pieteikumus, eksperti balstās uz subjektīvo viedokli, jo neeksistē vadlīnijas, kas ietvertu vienotu metodoloģiju un kritērijus iesniegtā patenta pieteikuma izskatīšanai, tādējādi patentu pieteikumu izskatīšanā šobrīd konstatējama nekoncekvenca un individuālā pieeja, kas nenodrošina pieteicējam vispārēju ieskatu par iesniegtā pieteikuma izskatīšanas metodoloģiju, kā arī neļauj pieteicējam jau pirms pieteikuma iesniegšanas veikt pirmreizējo izvērtēšanu, lai novērtētu pozitīva lēmuma vai reģistrācijas atteikuma iespējamību.

Problēma: Nekoncekvenca un individuālā, uz subjektīvo viedokli balstīta eksperta pieeja pieteikumu izskatīšanā, kas pamatojas ar vienotu vērtēšanas kritēriju neesamību.

Papildus attiecībā uz 6.3.sadaļu kopumā ir norādāms, ka valsts tautsaimniecības attīstības pamats ir moderni, inovatīvi uzņēmumi, kas iegulda inovācijā, pētniecībā un attīstībā, radot jaunus vai būtiski uzlabotus, augstas pievienotās vērtības produktus vai pakalpojumus, kā arī nodrošinot labi apmaksātas darba vietas. Savukārt intelektuālajam īpašumam, jo īpaši rūpnieciskajam īpašumam, piemēram, izgudrojumu patentiem, dizainparaugiem un preču zīmēm ir nozīmīga loma gan uzņēmuma nemateriālo vērtību un tā konkurētspējas priekšrocību radīšanā, gan uzņēmuma inovācijas potenciāla palielināšanā, gan, kopumā vērtējot - valsts ekonomiskās izaugsmes sekmēšanā.

Lai uzlabotu Latvijas uzņēmumu inovācijas sniegumu, tostarp palielinātu vidēji augsto un augsto ražošanas un pakalpojumu nozaru īpatsvaru Latvijas tautsaimniecības struktūrā, jāveido sabalansēts un savstarpēji papildinošs atbalsta instrumentu kopums, kas vērsts gan uz zināšanu radīšanu, gan izplatīšanu un šo zināšanu izmantošanu, tostarp atbalstot uzņēmumu centienus nostiprināt rūpnieciskā īpašuma tiesības.

Galvenie nacionālās inovācijas sistēmas elementi un rīcības virzieni, kā arī aktivitāšu līmeņa pasākumi inovācijas sekmēšanai ir ietverti Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam (apstiprinātas ar MK 2013.gada 28.jūnija rīkojumu Nr.282 "Par Nacionālās industriālās politikas attīstības pamatnostādņēm"), kā arī Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam

(apstiprinātas ar MK 2013.gada 28.decembra rīkojumu Nr.685 "Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņem 2014.-2020.gadam").

6.4. Pētījumu trūkums intelektuālā īpašuma tiesību jomā

Lai sekmīgi attīstītu intelektuālā īpašuma tiesību normatīvo regulējumu, nepieciešams iegūt informāciju par intelektuālā īpašuma tiesību normatīvajiem regulējumiem un to piemērošanas praksi citās valstīs, kā arī normatīvā regulējuma intelektuālā īpašuma jomā ietekmi uz ekonomiskajiem procesiem un intelektuālā īpašuma sfēru. Būtiska ir informācija par intelektuālā īpašuma jautājumiem, no tiem subjektiem, kas ar intelektuālo īpašumu saskaras ikdienas praksē un citiem būtiskiem intelektuālā īpašuma aspektiem, kas ietekmē normatīvā regulējuma attīstību un tiesību izlietošanas un aizsardzības progresu.

Problēma: Latvijā trūkst zinātnisku pētījumu un aptauju intelektuālā īpašuma tiesību jomā.

6.5. Trūkumi cīņai ar pirātismu internetā

Ar katru gadu interneta vidē ir vērojams arvien straujāks tehniskais progress, kura ietvaros notiek tehnoloģiju pilnveidošana, kā rezultātā tiek sasniegti tādi pozitīvi efekti tautsaimniecībā kā interneta ātruma, lejupielādes ātruma un augšupielādes ātruma pieaugums. Straujās attīstības un IT komersantu konkurences rezultātā IT pakalpojumi kļūst pieejami arvien plašākam lietotāju lokam. Latvijā 2013.gadā internetu lieto¹⁴ 71.2 % iedzīvotāju. Līdz ar plašo interneta lietotāju skaita pieaugumu rodas arī negatīvas sekas, jo aizvien biežāk interneta vidē tiek pārkāptas autortiesības un blakustiesības. Tā kā internetam nav ģeogrāfisku robežu, tad tikai vienā valstī pieņemtie pasākumi prettiesiskās darbības ierobežošanai darbojas neefektīvi.

FTP serveru un vienādranga tīklu (*peer to peer network* "P2P") izveidošanas sākumā tie tika pozicionēti kā ļoti ātrs un lēts atklātā pirmkoda (*Open Source*) programmu un to izejas kodu izplatīšanas veids. Pašreiz atsevišķas programmas un to atjauninājumus to īpašnieki piedāvā lejupielādēt ar *BitTorrent* programmas palīdzību. Arī reālā laika dati, tādi kā interneta telefonijas datu plūsma, izmantojot *Skype* programmu, tiek pārraidīti ar *peer to peer* tehnoloģijām.

Ar FTP serveru un *peer to peer* tīklu palīdzību uzņēmumiem ir iespēja īsā laikā (ar lielu datu izplatīšanas ātrumu) apmainīties ar liela formāta failiem. Privātpersonas savukārt savā starpā var apmainīties, piemēram, ar ceļojuma laikā nofotografēto vai nofilmēto. Turklāt *peer to peer* tīklus izmanto arī jaunie mūziķi, kuri vēl nav ieguvuši popularitāti, tādā veidā popularizējot savu veikumu.

Dažādas informācijas apmaiņa FTP serveros un *peer to peer* tīklos nav pretlikumīga līdz tam brīdim, kamēr tajos netiek veikta apmaiņa ar svešiem autortiesību un blakustiesību objektiem bez attiecīgo tiesību īpašnieku atļaujas. Taču, kā liecina prakse, FTP serveri un *peer to peer* tīkli tiek plaši izmantoti nelikumīgai autortiesību un blakustiesību objektu izplatīšanai. Šajos tīklos šobrīd ir vislielākais datu izplatīšanas ātrums un visjaunākie autortiesību un blakustiesību objekti (mūzika, datorprogrammas, spēles, filmas, seriāli, grāmatas utt.). Tādēļ ir jāvērtē iespējas ierobežot autortiesību un blakustiesību objektu nelikumīgu izplatīšanu minētajos veidos. Vienlaikus ir būtiski ievērot tehnoloģiju neitralitātes principu, neatzīstot kādu tehnoloģiju pašu par sevi par prettiesisku.

Problēma: Šobrīd Latvijā ir nepieciešams izvērtēt esošo normatīvo regulējumu un meklēt jaunus risinājumus, kas palīdzētu ierobežot un

pārtraukt autortiesību un blakustiesību objektu nelikumīgu izplatīšanu, izmantojot FTP serverus un failu apmaiņas tīklus.

7. Pamatnostādnēs paredzēto uzdevumu un pasākumu plāns

7.1. Pamatnostādnēs definētais politikas mērķis:	A. Sakārtots nacionālais normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā			
Rīcības virziens:	Nacionālā normatīvā regulējuma pilnveidošana attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un pārvaldību			
Uzdevumi un galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums un tā avoti
1. pasākums. Izstrādāt konceptuālo ziņojumu "Par intelektuālā īpašuma aizsardzības un pārvaldības sistēmu Latvijas Republikā".	2016.	TM	KM, PV	-
2. pasākums. Izvērtēt esošo normatīvo aktu regulējumu attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņas kārtību intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanas prasībās, izvērtējot vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu prasību attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņu ieviešana ir pilnvērtīga un vai nepieciešams uzlabot esošo regulējumu.	2016.	TM	KM	-
3. pasākums. Izvērtēt Autortiesību likumā paredzēto regulējumu attiecībā uz: 1) vienošanās mehānisma ar mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām efektivitātes paaugstināšanu attiecībā uz šo organizāciju noteiktajiem tarifiem gadījumos, kad autortiesību un blakustiesību subjektu mantiskās tiesības tiek administrētas tikai kolektīvi; 2) nepieciešamību sakārtot līgumtiesisko regulējumu Autortiesību likumā attiecībā uz licenču līgumiem, autora līgumu par pasūtītu darbu u.c.); 3) autoru mantisko tiesību ierobežojumu regulējuma tvērumu un precizitāti, ņemot vērā autortiesību subjektu un darbu izmantotāju intereses, digitālās vides kontekstu un ES regulējumu šajā jomā; 4) uzraudzības mērķu noteikšanu, uzsverot nepieciešamību nodrošināt efektīvu un caurskatāmu kolektīvo pārvaldījumu organizāciju darbību. Vērtējama iespēja paredzēt tiesības pieaicināt ārēju auditoru minēto organizāciju darbības pārbaudes veikšanai gadījumā, kad ir jāizvērtē jautājums par izsniegtās atļaujas veikt mantisko tiesību kolektīvo administrēšanu anulēšanu, kā arī būtu jāapzina un jāizvērtē iespējas noteikt KM arī citas tiesības, kas varētu veicināt efektīvāku kolektīvo pārvaldījumu organizāciju darbības uzraudzību; 5) detalizētākās kārtības, kādā notiek Kultūras ministrijas izsniegtās atļaujas veikt	2016.	KM	-	-

<p>mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu anulēšana, noteikšanu, tostarp izvērtējot, vai būtu jāparedz pagaidu neregulējuma pasākumi, kas nodrošinātu tiesību (izmantošanas) veida, attiecībā uz kuru tiek anulēta Kultūras ministrijas izsniegtā atļauja, kolektīvā pārvaldījuma nepārtrauktību;</p> <p>6) iespēju noteikt kārtību, ka, pastāvot tiesvedībai starp mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju un darbu vai blakustiesību objektu izmantotāju par minētās organizācijas noteiktajām atlīdzību likmēm (tarifiem) par darbu vai blakustiesību objektu izmantošanu, tā ir atļauta uz likuma pamata, ja darbu vai blakustiesību objektu izmantotājs samaksā mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai summu, kuru tas atzīst par pamatotu, un pārējo summu, kas veido starpību starp organizācijas pieprasīto atlīdzību un samaksāto summu - ieskaita līdz tiesvedības beigām depozītā uz organizācijas vārda.</p>				
<p>4. pasākums. Izvērtēt esošo normatīvo regulējumu attiecībā uz nesēja atlīdzības iekasēšanas kārtību un iekasētās atlīdzības sadales principiem, tostarp izvērtējot nepieciešamību noteiktu subjektu loku atzīt par profesionāliem lietotājiem Ministru kabineta 2005. gada 10. maija noteikumu Nr.321 "Noteikumi par tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu atlīdzības lielumu un tās iekasēšanas, atmaksāšanas, sadales un izmaksas kārtību" izpratnē neatkarīgi no to reģistrēšanas profesionālo lietotāju reģistrā, profesionālo lietotāju atskaišu sniegšanas kārtības pilnveidošanas iespējas, kā arī, izvērtējot nepieciešamību veikt izmaiņas, iekasētās nesēja atlīdzības sadales kārtībā.</p>	2016.	KM	-	-
<p>5. pasākums. Izvērtēt nepieciešamību Civilprocesa likumu papildināt ar regulējumu, kas paredzētu atbildētāja peļņas piedziņu kā atsevišķu alternatīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli zaudējumu atlīdzībai visās intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu lietās (civillietās). Šādu regulējumu paredz TRIPS līguma 45. panta 2.punkts un Piemērošanas direktīvas 13. panta 2.punkts.</p>	2015.	TM	-	-
<p>6. pasākums. Veikt grozījumus Augu šķirņu aizsardzības likumā, nosakot funkciju Valsts augu aizsardzības dienestam veikt šķirnes identitātes pārbaudi, veicinot sadarbību starp selekcionāru un Valsts augu šķirņu aizsardzības dienesta atbildīgajām personām pārkāpumu konstatēšanā un nepieciešamo dokumentu iesniegšanā tiesai.</p>	2016.	ZM	-	-
<p>7. pasākums. Izvērtēt likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. pantā ietverto ģenerālklausulu "būtisks kaitējums" saistībā ar vienotas izpratnes pilnveidošanas iespējām, izstrādājot vadlīnijas šīs tiesību normas piemērošanai attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumiem.</p>	2016.	TM	ĢP	-
<p>7.2. Pamatnostādnēs definētais politikas mērķis:</p>	<p>B. Sabiedrības izpratnes par intelektuālā īpašuma tiesībām pilnveidošana, panākot šo tiesību ievērošanu</p>			

Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	Sabiedrības un uzņēmēju izglītības pilnveidošana un informācijas sniegšana			
Uzdevumi un galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums un tā avoti
1. pasākums. Veikt tiesībsargājošo institūciju darbinieku apmācību intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā (saistībā ar Latvijas normatīvo aktu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā vienotu piemērošanu praksē un aktualitātēm intelektuālā īpašuma jautājumos, tai skaitā autoru personisko un mantisko tiesību būtību un saturu, aizsardzības līdzekļu efektīvāku piemērošanu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumā, kā arī zaudējumu atlīdzību un licences maksas piemērošanu): 1) veikt muitas darbinieku apmācību intelektuālā īpašuma tiesību jomā;	2017. - 2020.	VID	KM, PV, IeM, TM	12 000 <i>euro</i> , valsts budžets
2) veikt tiesnešu apmācību par intelektuālā īpašuma tiesībām kā specifisku jomu ar lielu prakses (īpaši - ārvalstu) materiālu dažādību;	2017.-2020.	TM	KM, PV, IeM	9120 <i>euro</i> , valsts budžets
3) veikt policijas darbinieku apmācību intelektuālā īpašuma tiesību jomā;	2017.-2020.	IeM	KM, PV, TM	12 000 <i>euro</i> , valsts budžets
4) veikt prokuru apmācību intelektuālā īpašuma tiesību jomā;	2017.-2020.	TM	KM, PV, IeM, TM	6060 <i>euro</i> , valsts budžets
5) veikt kopīgas tiesnešu, prokuru un policijas darbinieku apmācības intelektuālā īpašuma tiesību jomā;	2017.-2020.	TM, IeM	KM, PV	23 280 <i>euro</i> , valsts budžets
2. pasākums. Pastāvīgi izglītot iesaistīto sabiedrību profesionālo zināšanu papildināšanai: 1) veikt zvērināto advokātu apmācību intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā;	2017.-2020.	TM	PV, KM, IeM	2 700 <i>euro</i> , valsts budžets
2) veikt profesionālo patentpilnvaroto apmācību intelektuālā īpašuma jomā;	2017.-2020.	TM	PV, KM, IeM	2 700 <i>euro</i> , valsts budžets
3) veikt autoru izglītošanu attiecīgajos intelektuālā īpašuma jautājumos;	2017.-2020.	KM	TM	2 700 <i>euro</i> , valsts budžets
4) organizēt informatīvus pasākumus Latvijas uzņēmējiem par intelektuālā īpašuma tiesību būtību (pamatjautājumi) un aizsardzību;	2016.-2020.	TM	PV, KM	2 700 <i>euro</i> , valsts budžets
3. pasākums. Pastāvīgi izglītot sabiedrības locekļus ar intelektuālo īpašumu saistītos jautājumos. Organizēt informatīvus pasākumus, nodot sabiedrībai informatīvus materiālus intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos, publicēt informāciju iestāžu oficiālajās mājaslapās u.c.	2017.-2020.	TM	PV, IzM, KM, ZM	2 700 <i>euro</i> , valsts budžets
4. pasākums. Pastāvīgi papildināt un popularizēt informācijas krājumu intelektuālā īpašuma tiesību jomā.	2015.-2020.	TM	PV	-

5. pasākums. Nodrošināt statistiskās informācijas par administratīvajiem pārkāpumiem un noziedzīgiem nodarījumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā pieejamību tīmekļa vietnē.	2015-2020.	TM, PV	Tiesu administrācija, IeM	-
6. pasākums. Sagatavot tiesas nolēmumu intelektuālā īpašuma tiesību (autortiesības/blakustiesības, preču zīmes, patenti, dizainparaugi, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas) lietās apkopojumu un publicēt to interneta vietnē.	2016.	TM, PV	-	-
7. pasākums. 7.1. Veicināt PV, KM un IzM sadarbību, lai rosinātu skolās iekļaut tēmas par intelektuālo īpašumu mācību priekšmetos un pirmsskolas izglītības iestādes iepazīstināt bērnus ar intelektuālā īpašuma tiesībām vienkāršotā veidā. 7.2. Stiprināt intelektuālā īpašuma pasniedzēju tīklu, veicinot informācijas apmaiņu un apmācības. 7.3. Organizēt studentiem seminārus par intelektuālo īpašumu	2017.-2020.	IzM, KM, PV	-	-
8. pasākums. Veikt Patentu tehniskās bibliotēkas un tās sniegto pakalpojumu popularizēšanu, tai skaitā, sagatavot informatīvu materiālu par Patentu tehniskās bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, ievietojot to pieteicējiem ērti pieejamā vietā PV mājaslapā.	2015.-2020.	PV	-	-
7.3. Pamatnostādnēs definētais politikas mērķis:	C. Izgudrotājdarbības veicināšana			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	<u>Izgudrotājdarbības sekmēšana</u>			
Uzdevumi un galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums un tā avoti
1. pasākums. Veikt Patentu informācijas sistēmas modernizēšanu, tās ietvaros izstrādāt elektronisko tiešsaistes sistēmu, kas nodrošinātu ātrāku un ērtāku patentu iesniegšanas procesu un iespēju tiesību īpašniekam sekot līdzi pieteikuma statusam.	2016.	PV	-	-
2. pasākums. Izstrādāt informatīvo ziņojumu "Par nacionālajā procedūrā piešķirto patentu kvalitātes uzlabošanas pasākumiem", piedāvājot konstruktīvus un efektīvus risinājuma variantus nacionālā normatīvā regulējuma pilnveidošanai, nodrošinot Latvijas piešķirto patentu kvalitātes uzlabošanu. ¹⁵	2015.	PV	-	-
3. pasākums. Izstrādāt ekspertu vadlīnijas, kas ietvertu vienotu metodoloģiju un kritērijus iesniegtā patenta pieteikuma izskatīšanai.	2016.	PV	-	-
7.4. Pamatnostādnēs definētais politikas mērķis:	D. Pētījumu veikšana intelektuālā īpašuma tiesību jomā			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	<u>Normatīvā regulējuma trūkumu un sabiedrības izpratnes apzināšana</u>			

Uzdevumi un galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums un tā avoti
1. pasākums. Veikt aptauju par komersantu izpratni par problēmām un vēlmēm attiecībā uz nepieciešamajiem uzlabojumiem intelektuālā īpašuma jomā.	2016.	TM	UR, KM	4 000 <i>euro</i> , valsts budžets
2. pasākums. Veikt aptauju par sabiedrības izpratni par intelektuālā īpašuma tiesībām.	2016.	TM	PV, KM	4 000 <i>euro</i> , valsts budžets
3. pasākums. Veikt pētījumu par datu nesēja atlīdzības sistēmas reformēšanas iespējām.	2016.	KM	-	15 000 <i>euro</i> , valsts budžets
4. pasākums. Veikt pētījumu par taisnīgas atlīdzības noteikšanas kritērijiem par nodarīto kaitējumu ar intelektuālā īpašuma tiesībām aizsargātam objektam.	2016.	TM	KM	15 000 <i>euro</i> , valsts budžets
5. pasākums. Veikt pētījumu par iespējām ierobežot un pārtraukt to FTP serveru un failu apmaiņas tīklu uzturēšanu, kuros tiek sniegta iespēja nelikumīgi iegūt autortiesību un blakustiesību objektus, kā arī analizēt citu valstu pieredzi šā jautājuma risināšanā.	2017.	KM	SM, AiM	16 500 <i>euro</i> , valsts budžets
6. pasākums. Veikt pētījumu par iespējām pielāgot autortiesību ierobežojumus jauniem iespējamajiem ar autortiesībām aizsargātu darbu izmantošanas veidiem un tehniskajiem risinājumiem.	2016.	KM	-	15 000 <i>euro</i> , valsts budžets
7.5. Pamatnostādnēs definētais politikas mērķis:	E. Efektīva pirātisma novēršana un apkarošana internetā			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	<u>Pirātisma apkarošanas rīcības plāna izveide</u>			
Uzdevumi un galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Nepieciešamais finansējums un tā avoti
1. Izstrādāt informatīvo ziņojumu "Par pirātisma apkarošanu un novēršanu digitālā vidē" atspoguļojot pastāvošās problēmas spēkā esošajā regulējumā un piedāvājot konstruktīvus un efektīvus risinājuma variantus esošās situācijas uzlabošanai praksē.	2017.	IeM	TM, EM, KM, SM	-
2. Izveidot vienotu, specializētu struktūrvienību kibernetizācijas apkarošanai Valsts policijas Galvenās Kriminālpolīcijas pārvaldes sastāvā, kas, izmeklējot un veicot operatīvos pasākumus, apkaros augsto tehnoloģiju jomā un ar to starpniecību izdarītos noziedzīgos nodarījumus valsts līmenī, un nodrošināt tās darbību.-	2016.	IeM	VP	-

8. Mērķu un rezultātu, to rezultatīvo rādītāju hierarhija

Politikas definētais mērķis/apakšmērķis	A. Sakārtots nacionālais normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā
--	--

	Rezultatīvais rādītājs	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
A. Politikas rezultāts: Novērstas nepilnības un neprecizitātes normatīvajos aktos attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un pārvaldību.	Kvalitatīvi normatīvie akti attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un pārvaldību.	-	-	-	-	-	-
A1. Darbības rezultāts: Novērstas nepilnības un neprecizitātes normatīvajos aktos attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņas kārtību intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanas prasībās, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29.aprīļa direktīvai 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu prasību attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņu.	Uzlabots normatīvo aktu regulējums attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņas kārtību intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanas prasībās, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29.aprīļa direktīvai 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu prasību attiecībā uz kaitējuma atlīdzības piedziņu.	Grozījumi normatīvajos aktos	-	-	-	-	100%
A2. Darbības rezultāts: Novērstas nepilnības un veikti nepieciešamie papildinājumi Autortiesību likuma regulējumā, nodrošinot atbilstību	Uzlabots Autortiesību likuma regulējums, attiecībā uz mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju noteiktajiem tarifiem, taisnīgas atlīdzības	Grozījumi Autortiesību likumā	-	-	-	-	-

<p>nodrošinot autoru ES regulējumam, kā arī izvērtējot citu ES valstu normatīvo regulējumu un praksi ar mērķi sabalansēt autoru un sabiedrības intereses.</p>	<p>noteikšanas kritērijiem obligātā autoru mantisko tiesību un blakustiesību kolektīvā pārvaldījuma gadījumā, līgumtiesisko regulējumu, autoru tiesību ierobežojumiem un kolektīvo pārvaldījumu organizāciju darbību uzraudzību, kā arī, izstrādājot detalizētāku kārtību, kādā notiek KM izsniegtās atļaujas veikt mantisko tiesību kolektīvo pārvaldījumu anulēšana.</p>						
<p>A3. Darbības rezultāts: Izvērtēts un uzlabots Civilprocesa likuma regulējums attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, paredzot iespēju izmantot tādu civiltiesiskās aizsardzības līdzekli kā atbildētāja negodīgi iegūtās peļņas piedziņa.</p>	<p>Papildināts Civilprocesa likuma regulējums, paredzot atbildētāja negodīgi iegūtās peļņas piedziņu kā civiltiesiskās aizsardzības līdzekli.</p>	-	Grozījumi Civilprocesa likumā	-	-	-	-

<p>A4. Darbības rezultāts: Izvērtēts un uzlabots regulējums Augu šķirņu aizsardzības likumā, nosakot funkciju Valsts augu aizsardzības dienestam ieiet privātīpašumā, un veikt šķirnes identitātes pārbaudi, veicinot sadarbību starp selekcionāru un VAAD atbildīgajām personām pārkāpumu konstatēšanā un nepieciešamo dokumentu iesniegšanā tiesai.</p>	<p>Veikti grozījumi Augu šķirņu aizsardzības likumā, nosakot funkciju Valsts augu aizsardzības dienestam ieiet privātīpašumā, un veikt šķirnes identitātes pārbaudi, veicinot sadarbību starp selekcionāru un VAAD atbildīgajām personām pārkāpumu konstatēšanā un nepieciešamo dokumentu iesniegšanā tiesai.</p>	-	<p>Grozījumi Augu šķirņu aizsardzības likumā</p>	-	-	-	-
<p>A5. Darbības rezultāts: Izvērtēta likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. pantā ietvertās ģenerālklausulas "būtisks kaitējums" piemērošana attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumiem, izstrādājot vienotas vadlīnijas/metodiskos</p>	<p>Vadlīnijas/metodiskie norādījumi par likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 23. panta piemērošanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumiem.</p>	-	-	1 vadlīnijas vai metodiskie norādījumi	-	-	-

norādījumus.							
<p>A 6. Darbības rezultāts: Izvērtēt esošo normatīvo regulējumu attiecībā uz nesēja atlīdzības iekasēšanas kārtību un iekasētās atlīdzības principiem, tostarp izvērtējot nepieciešamību noteiktu subjektu loku atzīt par profesionāliem lietotājiem.</p> <p>Ministru kabineta 2005. gada 10. maija noteikumu Nr. 321 "Noteikumi par tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu atlīdzības lielumu un tās iekasēšanas, atmaksāšanas, sadales un izmaksas kārtību" izpratnē neatkarīgi no to reģistrēšanas profesionālo lietotāju reģistrā, profesionālo lietotāju atskaišu sniegšanas kārtības pilnveidošanas iespējas, kā arī izvērtējot</p>	-	-	1 pētījums	-	-	-	-

nepieciešamību veikt izmaiņas iekasētās nesēja atlīdzības sadales kārtībā.							
Politikas definētais mērķis/apakšmērķis	B. Intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos izglītoti tiesībsargājošo iestāžu darbinieki, uzņēmēji un informēta sabiedrība						
B. Politikas rezultāts: Paaugstinās sabiedrības zināšanas par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību.	Ir organizētas sabiedrības apmācības par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību.	-	-	10 kursi 580 dalībniekiem, 10 semināri 480 dalībniekiem	10 kursi 580 dalībniekiem, 10 semināri 480 dalībniekiem	10 kursi 580 dalībniekiem 10 semināri 480 dalībniekiem	-
B1. Darbības rezultāts: Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā izglītoti tiesībsargājošo institūciju darbinieki.	Tiesībsargājošo institūciju darbinieku zināšanas par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību paaugstinājušās.	-	-	-	-	-	-
B1.1. Darbības rezultāts: Muitas darbinieku apmācības kursu organizēšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	Apmācības kursi muitas darbiniekiem.	-	-	2 kursi 100 muitas darbiniekiem	2 kursi 100 muitas darbiniekiem	2 kursi 100 muitas darbiniekiem	-
B1.2. Darbības rezultāts: Tiesnešu apmācības kursu organizēšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	Apmācības kursi tiesnešiem.	-	-	2 kursi 60 tiesnešiem	2 kursi 60 tiesnešiem	2 kursi 60 tiesnešiem	-
B1.3. Darbības rezultāts: Policijas	Apmācības kursi policijas	-	-	2 kursi 100 policijas darbiniekiem	2 kursi 100 policijas darbiniekiem	2 kursi 100 policijas darbiniekiem	-

darbinieku apmācības kursu organizēšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	darbiniekiem.						
B1.4. Darbības rezultāts: Prokuroru apmācības kursu organizēšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	Apmācības kursi prokuroriem.	-	-	2 kursi 30 prokuroriem	2 kursi 30 prokuroriem	2 kursi 30 prokuroriem	-
B1.5. Darbības rezultāts: Kopīgu apmācības kursu veidošana policijas darbiniekiem, tiesnešiem un prokuroriem intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	Kopīgi apmācības kursi policijas darbiniekiem, tiesnešiem un prokuroriem.	-	-	2 kursi 190 dalībniekiem (60 tiesnešiem, 30 prokuroriem, 100 policijas darbiniekiem)	2 kursi 190 dalībniekiem (60 tiesnešiem, 30 prokuroriem, 100 policijas darbiniekiem)	2 kursi 190 dalībniekiem (60 tiesnešiem, 30 prokuroriem, 100 policijas darbiniekiem)	-
B2. Darbības rezultāts: Papildinātas iesaistītās sabiedrības profesionālās zināšanas.	Iesaistītās sabiedrības profesionālo zināšanu paaugstināšanās.	-	-	-	-	-	-
B2.1. Darbības rezultāts: Zvērinātu advokātu apmācības kursu organizēšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	Apmācības zvērīnātiem advokātiem.	-	-	2 semināri 100 zvērīnātiem advokātiem	2 semināri 100 zvērīnātiem advokātiem	2 semināri 100 zvērīnātiem advokātiem	-
B2.2. Darbības rezultāts:	Apmācības	-	-	2 semināri 80	2 semināri 80	2 semināri 80	-

rezultāts: Profesionālo patentpilnvaroto apmācības semināru organizēšana intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā.	profesionālajiem patentpilnvarotajiem			patentpilnvarotajiem	patentpilnvarotajiem	patentpilnvarotajiem	
B2.3. Darbības rezultāts: Semināru intelektuālā īpašuma tiesību jomā organizēšana autoriem.	Semināri autoru izglītošanai intelektuālā īpašuma tiesību jautājumos.	-	-	2 semināri 100 dalībniekiem	2 semināri 100 dalībniekiem	2 semināri 100 dalībniekiem	-
B2.4. Darbības rezultāts: Organizēti informatīvi pasākumi Latvijas uzņēmējiem par intelektuālā īpašuma tiesību būtību (pamatjautājumi) un aizsardzību.	Informatīvi semināri Latvijas uzņēmumiem	-	-	2 semināri 100 dalībniekiem	2 semināri 100 dalībniekiem	2 semināri 100 dalībniekiem	-
B3. Darbības rezultāts: Sabiedrība informēta par intelektuālā īpašuma tiesību jomu.	Informatīvi semināri par intelektuālā īpašuma tiesībām	-	-	2 semināri 100 dalībniekiem	2 semināri 100 dalībniekiem	2 semināri 100 dalībniekiem	-
B4. Darbības rezultāts: Organizēta informācijas krājumu intelektuālā īpašuma tiesību jomā resursu iegāde, attīstīšana un popularizēšana	PV departamenta "Patentu tehniskā bibliotēka" informācijas krājums intelektuālā īpašuma tiesību jomā	Krājuma apjoms - 38,50 milj. eksemplāri.	Krājuma apjoms - 39,00 milj. eksemplāri.	Krājuma apjoms - 39,50 milj. eksemplāri.	Krājuma apjoms - 40,00 milj. eksemplāri.	Krājuma apjoms - 40,50 milj. eksemplāri.	Krājuma apjoms - 41,00 milj. eksemplāri.
B5. Darbības rezultāts:	Tiesas nolēmumu intelektuālā īpašuma	-	-	100%	-	-	-

<p>Sagatavots tiesas nolēmumu intelektuālā īpašuma tiesību jomā (autortiesības, blakustiesības, preču zīmes, patenti, dizainparaugi, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas) apkopjums un publicēts interneta vietnē.</p>	<p>tiesību lietās apkopjums, kas pieejams interneta vietnē</p>							
<p>B6. Darbības rezultāts: Interneta vietnē nodrošināta sabiedrībai bezmaksas pieejama statistikas informācija par administratīvajiem pārkāpumiem un noziedzīgiem nodarījumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā.</p>	<p>Bezmaksas pieeja statistikas informācijai par administratīvajiem pārkāpumiem un noziedzīgiem nodarījumiem intelektuālā īpašuma tiesību jomā interneta vietnē</p>	-	-	-	-	-	-	100%
<p>B7. Darbības rezultāts: 7.1. Skolā un pirmsskolas vecuma bērni iepazīstināti ar intelektuālā īpašuma jēdzienu un nozīmi vienkāršotā un saprotamā veidā. 7.2. Organizētas intelektuālā īpašuma</p>	<p>Skolas un pirmsskolas vecuma bērnu izpratne par intelektuālā īpašuma jēdzienu un nozīmi. Studentu zināšanas par intelektuālā īpašuma tiesībā un to aizsardzību. Intelektuālā īpašuma tiesību pasniedzēju</p>	-	-	-	-	-	-	100%

pasniedzēju un pedagogu apmācības un nodrošināta pieeja aktuālajai informācijai intelektuālā īpašuma jautājumos. 7.3. Organizēti semināri studentiem par intelektuālā īpašuma aizsardzību.	un pedagogu apmācības.						
B8. Darbības rezultāts: Sagatavots informatīvs materiāls par Patentu tehniskās bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, un nodrošināta to ieviešana pieteicējiem ērti pieejamā vietā tīmekļa vietnē.	Uzlabotas Patentu tehniskās bibliotēkas iespējas sniegt atbalsta pakalpojumus pieteicējam, veicinot rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzību.	-	1 informatīvais materiāls				
Politikas definētais mērķis/apakšmērķis	C. Izgudrotājdarbības veicināšana						
C. Politikas rezultāts: Uzlabota Latvijas piešķirto patentu kvalitāte	Uzlabota Latvijas piešķirto patentu kvalitāte	-	-	-	-	-	-
C1. Darbības rezultāts: Modernizēta Patentu informācijas sistēma, kas nodrošina elektronisku patentu pieteikumu iesniegšanas iesnēiu	Sabiedrībai bez maksas pieejami dati par Latvijas patentu nacionālās procedūras patentiem un patentu pieteikumiem. Ātrāks un ērtāks	-	1 IT sistēma	-		-	-

un iespēju tiesību Tpašniekam internetā sekot līdz pieteikuma statusam.	patentu iesniegšanas process.						
C2. Darbības rezultāts: Izvērtēts regulējums attiecībā uz Latvijas nacionālajā procedūrā piešķirto patentu kvalitāti un izstrādāti risinājuma varianti esošā regulējuma pilnveidošanai.	Uzlabota Latvijas piešķirto patentu kvalitāte.	-	1 Informatīvais ziņojums	-	-	-	-
C3 Darbības rezultāts: Izstrādātas ekspertu vadlīnijas, kas ietvertu vienotu metodoloģiju un kritērijus iesniegtā patenta pieteikuma izskatīšanai.	Novērsts ekspertu nekonsekvences trūkums patentu pieteikumu izvērtēšanā.	-	1 vadlīnijas	-	-	-	-
Politikas definētais mērķis/apakšmērķis	D. Pētījumu veikšana intelektuālā īpašuma tiesību jomā						
D. Politikas rezultāts: Veikti pētījumi un aptaujas par aktuālām problēmām intelektuālā īpašuma jomā.	Izzināta situācija intelektuālā īpašuma tiesību jomā, noskaidrotas aktualitātes, neprecizitātes tiesību aktos, ierosināmie normatīvo aktu grozījumi.	-	-	3 pētījumi 2 aptaujas	1 pētījums	-	-
Politikas definētais mērķis/apakšmērķis	E. Efektīva pirātisma novēršana un apkarošana internetā						

E1. Darbības rezultāts: Izstrādāts informatīvais ziņojums "Par pirātisma apkarošanu un novēršanu digitālā vidē", atspoguļojot pastāvošās problēmas spēkā esošajā regulējumā un piedāvājot konstruktīvus un efektīvus risinājuma variantus esošās situācijas uzlabošanai praksē.	Informatīvais ziņojums, kas ietver pasākumu kopumu attiecībā uz pirātisma apkarošanu un novēršanu digitālā vidē.	-	-	1 informatīvais ziņojums	-	-	-
E2. Darbības rezultāts: Novērsta sadrumstalotā kompetence augsto tehnoloģiju jomā un ar to starpniecību izdarīto noziegumu izmeklēšanā.	Izveidota specializēta struktūrvienība kibernetizēto apkarošanai	-	1 struktūrvienība	-	-	-	-

9. Ietekmes uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem novērtējums

Attīstības plānošanas dokumenta "Pamatnostādnes intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai un nodrošināšanai 2015. - 2020.gadam" realizēšana tiks veikta iesaistīto institūciju atvēlēto un norādīto finansiālo resursu ietvaros savā kompetencē esošo uzdevumu īstenošanai, kā arī ir nepieciešams papildu finansējums no valsts budžeta.

	Turpmākie trīs gadi (EUR)		
	2015	2016	2017
Kopējās izmaiņas budžeta ieņēmumos t.sk.:	0	0	0
Izmaiņas valsts budžeta ieņēmumos	0	0	0
Izmaiņas pašvaldību budžeta ieņēmumos	0		
Kopējās izmaiņas budžeta izdevumos t.sk.:	0	78 320	41820

Izmaiņas valsts budžeta izdevumos	0	78 320	41820
Izmaiņas pašvaldību budžeta izdevumos	0		
Kopējā finansiālā ietekme:	0	-78 320	-41820
Finansiālā ietekme uz valsts budžetu	0	-78 320	-41820
Finansiālā ietekme uz pašvaldību budžetu			

Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu pievieno politikas plānošanas dokumenta pielikumā. Ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem norāda atsevišķi valsts un pašvaldību budžetam)

B1.1.Darbības rezultāta (muitas darbinieku apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 100 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
 Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
 Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 100 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;
 Papildus nepieciešamais finansējums FM **4000 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 100 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
 Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
 Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 100 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR) 4 kaf.pauzes x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;
 Papildus nepieciešamais finansējums FM **4000 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 100 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
 Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
 Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 100 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;
 Papildus nepieciešamais finansējums FM **4000 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums FM B.1.1.darbības rezultāta realizēšanai **12 000 EUR**;

B1.2.Darbības rezultāta (tiesnešu apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 60 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
 Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
 Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 60 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR)) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 60 dalībnieki = 1440 EUR;
 Papildus nepieciešamais finansējums TM **3040 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 60 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 60 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR)) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 60 dalībnieki = 1440 EUR;
Papildus nepieciešamais finansējums TM **3040 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 60 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 60 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR)) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 60 dalībnieki = 1440 EUR;
Papildus nepieciešamais finansējums TM **3040 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums TM B.1.2.darbības rezultāta realizēšanai **9120 EUR**

B1.3.Darbības rezultāta (policijas darbinieku apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 100 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 100 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;
Papildus nepieciešamais finansējums leM **4000 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 100 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 100 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;
Papildus nepieciešamais finansējums leM **4000 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 100 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 100 dalībniekiem 2400 EUR (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;
Papildus nepieciešamais finansējums leM **4000 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums leM B.1.3.darbības rezultāta realizēšanai **12000 EUR**;

B1.4.Darbības rezultāta (prokuroru apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 300 EUR (150 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 30 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 30 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR)) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 30 dalībnieki = 720 EUR;

Papildus nepieciešamais finansējums TM **2020 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 300 EUR (150 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 30 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 30 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR)) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 30 dalībnieki = 720 EUR;

Papildus nepieciešamais finansējums TM **2020 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 300 EUR (150 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma 30 dalībniekiem) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Kafijas pauzes (2 kafijas pauzes katru apmācības dienu, kopā 2 apmācību dienas= 4 kafijas pauzes) 30 dalībniekiem (vienas kafijas pauzes izmaksas 1 dalībniekam 6 EUR)) 4 kafijas pauzes x 6 EUR x 30 dalībnieki = 720 EUR;

Papildus nepieciešamais finansējums TM **2020 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums TM B.1.4.darbības rezultāta realizēšanai **6060 EUR**;

B1.5.Darbības rezultāta (kopīgas policijas darbinieku, tiesnešu, prokuroru apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Tieslietu ministrijai 3760 EUR

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma (90 dalībniekiem (30 prokuroriem un 60 tiesnešiem)) x 2 (divas apmācību dienas).

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas).

Kafijas pauzes (90 dalībniekiem) 4 kafijas pauzes (divas kafijas pauzes vienā dienā x 2 dienas) x 6 EUR x 90 dalībnieki = 2160 EUR.

lekslietu ministrijai 4000 EUR

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma (100 dalībniekiem) x 2 (divas apmācību dienas).

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas).

Kafijas pauzes (100 dalībniekiem) 4 kafijas pauzes (divas kafijas pauzes vienā dienā x 2 dienas) x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;

Papildus nepieciešamais finansējums TM 3760 EUR (90 darbinieku 2 dienu apmācībām (60 tiesneši un 30 prokurori)), leM 4000 EUR (100 policijas darbinieku divu dienu apmācībām);

2018. gads:

Tieslietu ministrijai 3760 EUR

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma (90 dalībniekiem (30 prokuroriem un 60 tiesnešiem)) x 2 (divas apmācību dienas).

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas).

Kafijas pauzes (90 dalībniekiem) 4 kafijas pauzes (divas kafijas pauzes vienā dienā x 2 dienas) x 6 EUR x 90 dalībnieki = 2160 EUR.

lekslietu ministrijai 4000 EUR

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma (100 dalībniekiem) x 2 (divas apmācību dienas).

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas).

Kafijas pauzes (100 dalībniekiem) 4 kafijas pauzes (divas kafijas pauzes vienā dienā x 2 dienas) x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;

Papildus nepieciešamais finansējums TM 3760 EUR (90 darbinieku 2 dienu apmācībām (60 tiesneši un 30 prokurori)), leM 4000 EUR (100 policijas darbinieku divu dienu apmācībām);

2019. gads:

Tieslietu ministrijai 3760 EUR

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma (90 dalībniekiem (30 prokuroriem un 60 tiesnešiem)) x 2 (divas apmācību dienas).

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas).

Kafijas pauzes (90 dalībniekiem) 4 kafijas pauzes (divas kafijas pauzes vienā dienā x 2 dienas) x 6 EUR x 90 dalībnieki = 2160 EUR.

Iekšlietu ministrijai 4000 EUR

Telpu noma 600 EUR (300 EUR (vienas pilnas dienas telpu noma (100 dalībniekiem) x 2 (divas apmācību dienas).

Atlīdzība lektoriem 1000 EUR (8 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas).

Kafijas pauzes (100 dalībniekiem) 4 kafijas pauzes (divas kafijas pauzes vienā dienā x 2 dienas) x 6 EUR x 100 dalībnieki = 2400 EUR;

Papildus nepieciešamais finansējums TM 3760 EUR (90 darbinieku 2 dienu apmācībām (60 tiesneši un 30 prokurori)), leM 4000 EUR (100 policijas darbinieku divu dienu apmācībām);

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums B.1.5.darbības rezultāta realizēšanai **23280 EUR**

B2.1.Darbības rezultāta (zvērinātu advokātu apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),

Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2018. gads: Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),

Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2019. gads: Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),

Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums B.2.1.darbības rezultāta realizēšanai TM **2700 EUR**

B2.2.Darbības rezultāta (profesionālo patentpilnvaroto apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 80 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),

Nodrošinot 160 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 80 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 80 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 160 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 80 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 80 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 160 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 80 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums B.2.2.darbības rezultāta realizēšanai TM **2700 EUR**

B2.3.Darbības rezultāta (autoru apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums KM **900 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums KM **900 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums KM **900 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums B.2.3.darbības rezultāta realizēšanai KM **2700 EUR**

B2.4.Darbības rezultāta (uzņēmēju apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);

Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2018. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);
Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2019. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);
Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums B.2.4.darbības rezultāta realizēšanai TM **2700 EUR**

B3.Darbības rezultāta (sabiedrības apmācības) detalizēts aprēķins:

2017. gads:

Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),
Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);
Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2018. gads: Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);
Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

2019. gads: Telpu noma 400 EUR (200 EUR (vienas 4 stundu apmācības telpu noma 100 dalībniekiem (vienā apmācību dienā)) x 2 apmācību dienas),

Atlīdzība lektoriem 500 EUR (4 lektorstundas x 62,5 EUR (izmaksas par vienu 45 min ilgu lektorstundu) x 2 (divas apmācību dienas)),
Nodrošinot 200 dalībnieku apmācību, ko veido 2 apmācības, katrā 100 dalībnieki, bez kafijas pauzes);
Papildus nepieciešamais finansējums TM **900 EUR**;

Kopējais papildus nepieciešamais finansējums B.3.darbības rezultāta realizēšanai TM **2700 EUR**;

7.4.apakšpunktā definētā 1.pasākuma (aptaujas veikšana) izmaksas 2016. gadā ir 4000 EUR, papildus nepieciešamais finansējums TM 4000 EUR;

7.4.apakšpunktā definētā 2.pasākuma (aptaujas veikšana) izmaksas 2016. gadā ir 4000 EUR, papildus nepieciešamais finansējums TM 4000 EUR;

7.4.apakšpunktā definētā 3.pasākuma (pētījuma veikšana) izmaksas 2016. gadā ir 15000 EUR, papildus nepieciešamais finansējums KM 15000 EUR;

7.4.apakšpunktā definētā 4.pasākuma (pētījuma veikšana) izmaksas 2016. gadā ir 15000 EUR, papildus nepieciešamais finansējums TM 15000 EUR;

7.4.apakšpunktā definētā 5.pasākuma (pētījuma veikšana) izmaksas 2017. gadā ir 16500 EUR, papildus nepieciešamais finansējums KM 16500 EUR;

7.4.apakšpunktā definētā 6.pasākuma (pētījuma veikšana) izmaksas 2016. gadā ir 15000 EUR, papildus nepieciešamais finansējums KM

15000 EUR;

7.4.apakšpunktā definēto 1.- 6.pasākumu realizēšanai paredzētās izmaksas norādītas ņemot vērā

Valsts kancelejas un Patentu valdes sniegto informāciju par vidējām pētījumu un aptauju izmaksām 2013. un 2014. gadā.

Kopā pētījumu, aptauju un apmācību veikšanai **2017. gadā: 78320 EUR**, no tiem:

FM 4000 EUR, TM 35420 EUR, KM 30900 EUR, IeM 8000 EUR;

Kopā pētījumu, aptauju un apmācību veikšanai **2018. gadā: 41820 EUR**, no tiem:

FM 4000 EUR, TM 12420 EUR, KM 17400 EUR, IeM 8000 EUR.

Kopā apmācību veikšanai **2019. gadā: 25320 EUR**, no tiem:

FM 4000 EUR, TM 12420 EUR, KM 900 EUR, IeM 8000 EUR.

Cita informācija.

Jautājumu par papildus nepieciešamā finansējuma piešķiršanu TM, FM, KM un IeM 2016. gadam un turpmākajiem gadiem izskatīt Ministru kabinetā likumprojekta "Par valsts budžetu 2016. gadam" un likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2016., 2017. un 2018. gadam" sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu priekšlikumiem jaunajām politikas iniciatīvām un iesniegtajiem papildu finansējuma pieprasījumiem.

Izmaiņas budžeta izdevumos no N+4 līdz N+7 gadiem*	2018.	2019.	2020.
	25 320	0	0

10. Pārskatu sniegšanas un novērtēšanas kārtība

Pamatnostādņu īstenošanā iesaistītās institūcijas Intelektuālā īpašuma padomes sēdē ziņo par paveikto un par esošajām problēmām pamatnostādņu realizācijā.

Visas pamatnostādņu īstenošanā iesaistītās institūcijas, **sākot ar 2015.gadu** līdz kārtējā **gada 1.decembrim, iesniedz pārskatus TM par "Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015.-2020.gadam"** paredzēto darbības rezultātu izpildi.

Par pamatnostādņu īstenošanu 2015.-2017.gadā TM sagatavo informatīvo ziņojumu un iesniedz Ministru kabinetā līdz 2018.gada 1.maijam.

Par pamatnostādņu īstenošanu 2018.-2020.gadā un nepieciešamību sagatavot attīstības plānošanas dokumenta projektu "Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2022.-2028.gadam" TM sagatavo informatīvo ziņojumu un iesniedz Ministru kabinetā līdz 2021.gada 1.oktobrim.

Tieslietu ministrs *Dzintars Rasnačs*

(Ministru kabineta

Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādņu 2015.-2020.gadam kopsavilkums

Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam (turpmāk - pamatnostādnes) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas valdības politikas pamatprincipus, mērķus un rīcības virzienus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībā un nodrošināšanā turpmākajiem pieciem gadiem un iezīmē nozares ilgtermiņa attīstības virzienus.

Pamatnostādņu mērķis ir intelektuālā īpašuma tiesību jomas vispusīga attīstība valstī - indivīda (autors, izgudrotājs, kas rada intelektuālo īpašumu) darbība un uzņēmējdarbība ar augstāko pievienoto vērtību intelektuālā īpašuma tiesību jomā, intelektuālā īpašuma jomā izglītota sabiedrība un paaugstināts novitāšu aizsardzības līmenis.

I. Risināmo jautājumu būtība

Jāatrisina šādas galvenās intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības un nodrošināšanas problēmas:

1. Nepilnības un neprecizitātes nacionālajā regulējumā attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un pārvaldību.
2. Nepilnības sabiedrības un uzņēmēju izglītības un informēšanas jomā.
3. Nepilnības izgudrotājdarbības veicināšanas jomā.
4. Pētījumu trūkums intelektuālā īpašuma tiesību jomā.
5. Trūkumi cīņā ar pirātismu internetā.

II. Pamatnostādnēs izvirzītie mērķi un to rezultāti

Lai sasniegtu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības politikas mērķi, tiek izvirzīti šādi apakšmērķi un to rezultāti:

1. Sakārtots nacionālais normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā - novērsti trūkumi un neprecizitātes normatīvajos aktos attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. Līdz ar to tiek sakārtots normatīvais regulējums intelektuālā īpašuma tiesību jomā, nodrošinot efektīvu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu.

2. Pilnveidota sabiedrības izpratne par intelektuālā īpašuma tiesībām, panākot šo tiesību ievērošanu, tādējādi samazinās intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu skaits un paaugstinās intelektuālā īpašuma tiesību nozīmi sabiedrībā, var sekmīgāk attīstīties indivīda prasmes, kā arī uzņēmējdarbības vide.

3. Attīstīta izgudrotājdarbība - uzlabota Latvijas piešķirto patentu kvalitāte, izvērtēts regulējums attiecībā uz Latvijas nacionālajā procedūrā piešķirto patentu kvalitāti un izstrādāti risinājuma varianti esošā regulējuma pilnveidošanai, izstrādātas ekspertu vadlīnijas, kas ietver vienotu metodoloģiju un kritērijus iesniegtā patenta pieteikuma izskatīšanai, modernizēta patentu informācijas sistēma, kas nodrošina iespēju elektroniski iesniegt patentu pieteikumus, kā arī iespēju tiesību īpašniekam internetā sekot līdzi pieteikuma statusam, tādējādi uzlabojot Latvijas piešķirto patentu kvalitāti.

4. Pētījumi intelektuālā īpašuma tiesību jomā, arī citu valstu likumu analīze, kuri nosaka tiesisko regulējumu intelektuālā īpašuma tiesību jomā. Tādējādi tiek noskaidrota Latvijā esošā situācija intelektuālā īpašuma tiesību jomā un veikts tās salīdzinājums ar citām Eiropas un pasaules valstīm. Pētījumu izmantošana, lai turpinātu pilnveidot intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomu, kas ļaus uzlabot uzņēmējdarbības vidi.

5. Efektīva pirātisma novēršana un apkarošana internetā - izstrādāts konceptuāls ziņojums un, pamatojoties uz to, piedāvāti konstruktīvi un efektīvi risinājuma varianti, kas ietver papildinošu, sistemātisku pasākumu kopumu attiecībā uz pirātisma apkarošanu un novēršanu digitālajā vidē. Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes sastāvā izveidota vienota specializēta struktūrvienība kibernoziģegumu (noziedzīgu nodarījumu augsto tehnoloģiju jomā) apkarošanai.

III. Pamatnostādņu īstenošanai paredzētais finansēšanas avots

Pamatnostādnes tiks īstenotas iesaistīto institūciju atvēlēto un norādīto finansiālo resursu ietvaros attiecīgo institūciju kompetencē esošo uzdevumu īstenošanai, kā arī izmantojot papildu finansējumu no valsts budžeta. Kopā pētījumiem, aptaujām un apmācībai 2017. gadā no valsts budžeta papildus nepieciešami 78320 *euro* (no tiem Finanšu ministrijai 4000 *euro*, Tieslietu ministrijai 35420 *euro*, Kultūras ministrijai 30900 *euro* un Iekšlietu ministrijai 8000 *euro*). Kopā pētījumiem, aptaujām un apmācībai 2018. gadā no valsts budžeta papildus nepieciešami 41820 *euro* (no tiem Finanšu ministrijai 4000 *euro*, Tieslietu ministrijai 12420 *euro*, Kultūras ministrijai 17400 *euro* un Iekšlietu ministrijai 8000 *euro*). Kopā apmācībai 2019. gadā no valsts budžeta papildus nepieciešami 25320 *euro* (no tiem Finanšu ministrijai 4000 *euro*, Tieslietu ministrijai 12420 *euro*, Kultūras ministrijai 900 *euro* un Iekšlietu ministrijai 8000 *euro*). Kopā 2017.-2019. gadam nepieciešamais papildu finansējums no valsts budžeta ir 145 460 *euro*.

¹ Vairāk informācijas ietverts "Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnēs 2014. - 2018. gadam", kas apstiprinātas ar MK 2013.gada 28.jūnija rīkojumu Nr.282 "Par Nacionālās industriālās politikas attīstības pamatnostādnēm".

² An Integrated Industrial Policy for the Globalisation Era. Putting competitiveness and Sustainability at Centre Stage, COM(2010) 614 final, 28.10.2010. and its update, A Stronger European Industry for Growth and Economic Recovery, COM(2010) 582 final, 10.10.2012.

³ Jaunā Valsts policijas attīstības koncepcija - uz sabiedrību vērsta policijas darbības modelis. <http://www.lvportals.lv/likumi-prakse.php?id=252033>

⁴ Patentu valdes sniegtā informācija attiecībā uz patentu dinamiku Latvijā laika periodā no 1993.gada līdz 2012. gadam.

⁵ Patentu valdes sniegtā informācija attiecībā uz patentu dinamiku Latvijā laika periodā no 2001.gada līdz 2012. gadam.

⁶ Tiek piešķirts saskaņā ar Eiropas patenta konvencijas noteikumiem. Eiropas patents ir jāapstiprina katrā valstī atsevišķi, ievērojot katras valsts prasības, tostarp arī tulkošanas prasības

⁷ Pieejama: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:361:0001:0008:LV:PDF>

⁸ Pieejama: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:361:0089:0092:LV:PDF>

⁹ Pieejams: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/lv/12/st16/st16351.lv12.pdf>

¹⁰ Skatīt: http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/ratification/index_en.htm

¹¹ Levits E. Ģenerālklauzulas un iestādes (tiesas) rīcības brīvība. Funkcijas likumā, piemērošana konkrētā gadījumā, kontrole augstākā iestādē un tiesā, *Likums un Tiesības*, 5. sēj., Nr. 6 (Nr. 46), Nr. 7 (Nr. 47), 2003. jūnijs, jūlijs.

¹² Pieejams: <http://at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/civiltiesibas/>

¹³ Saskaņā ar Ministru kabineta 2007. gada 4. decembra noteikumu Nr.824 "Noteikumi par valsts nodevu par izgudrojumu tiesisko aizsardzību" 2.punktu, ja nav veikti grozījumi un nav kavējumu, tad izgudrojuma tiesisko aizsardzību var iegūt par aptuveni 192, 10 *euro*, bet, ja pieteicējs ir pats izgudrotājs, piemērojama 40% atlaide.

¹⁴ Pēc Centrālā statistikas biroja datiem, pieejami: <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/informacijas-tehnologijas-galvenie-raditaji-30332.html>.

¹⁵ NAP2020 160.punkts paredz finansējumu minētā pasākuma īstenošanai kopā 80 000 latu, no kuriem 57 000 latu no ES struktūrfondiem (ERAF), 23 000 no valsts budžeta.

Tieslietu ministrs *Dzintars Rasnačs*